

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

на тему “Облік і контроль необоротних активів в закладах освіти”

Виконав: студент групи ОО-41

спеціальності 071 “Облік і оподаткування”

Малярчук Тетяна Василівна

(ПІБ)

Керівник Іваночко Б. Р.

(ПІБ)

Рецензент Левандівський О. Т.

(ПІБ)

Івано-Франківськ – 2026 р.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність 071 "Облік і оподаткування"

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(підпис)

Баланюк І.Ф.

(прізвище, ініціали)

"20" лютого 2025 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТА

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи «Облік і контроль необоротних активів в закладах освіти»

керівник роботи Іваночко Богдан Романович, доктор філософії PhD

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

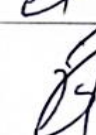
2. Перелік питань, які потрібно розробити:

- дослідити економічну сутність і класифікацію необоротних активів в закладах освіти;
- виокремити методи оцінки та вибуття необоротних активів в закладах освіти;
- вивчити нормативно-правове регулювання обліку необоротних активів в закладах освіти;
- розкрити складові організації облікового процесу необоротних активів в закладі освіти;
- розглянути синтетичний та аналітичний облік необоротних активів в закладі освіти;
- виділити особливості внутрішнього контролю необоротних активів в закладі освіти;
- здійснити аналіз наявності, складу і структури необоротних активів в закладі освіти;
- провести оцінку ефективності використання необоротних активів в закладі освіти;

- узагальнити напрями удосконалення обліку та контролю необоротних активів в закладі освіти;

3. Дата видачі завдання 04.02.2025р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ	10.06.2025 р.	
2	РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ДНЗ "КОРШІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ"	10.12.2025 р.	
3	РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ДНЗ "КОРШІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ"	01.04.2026 р.	

Студент Малярчук Т. В.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи Іваночко Б. Р.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

ВІДГУК

на кваліфікаційну роботу

студентки групи ОО-41 Малярчук Тетяни Василівни

на тему: «Облік і контроль необоротних активів в закладах освіти»

У сучасних умовах функціонування закладів освіти важливого значення набуває належна організація обліку та контролю необоротних активів, які становлять матеріальну основу освітнього процесу. Ефективне управління основними засобами, іншими необоротними матеріальними та нематеріальними активами сприяє раціональному використанню бюджетних ресурсів, забезпеченню збереження майна та підвищенню якості освітніх послуг. У зв'язку з цим питання удосконалення обліку і контролю необоротних активів у закладах освіти є актуальним як з теоретичної, так і з практичної точки зору.

Кваліфікаційна робота виконана відповідно до поставленої мети та завдань на основі використання матеріалів ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей». Метою роботи є дослідження теоретичних і практичних аспектів обліку та контролю необоротних активів у закладах освіти, а також розробка пропозицій щодо вдосконалення організації облікового процесу та контрольних процедур.

У першому розділі роботи розглянуто економічну сутність та класифікацію необоротних активів у закладах освіти, досліджено підходи до їх оцінки та висвітлено нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку необоротних активів. Значну увагу приділено особливостям функціонування необоротних активів у бюджетних установах та їх ролі у забезпеченні освітньої діяльності. У другому розділі проведено дослідження організації та методики обліку і контролю необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей». Охарактеризовано організацію облікового процесу,

особливості ведення синтетичного та аналітичного обліку, а також порядок здійснення внутрішнього контролю за наявністю, рухом та використанням необоротних активів.

У третьому розділі здійснено аналіз наявності, складу та структури необоротних активів закладу освіти, проведено оцінку ефективності їх використання та обґрунтовано напрями вдосконалення обліку і контролю необоротних активів. Запропоновані рекомендації спрямовані на підвищення достовірності облікової інформації, посилення контролю за збереженням майна та покращення управління активами закладу освіти.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання запропонованих рекомендацій для вдосконалення системи обліку та контролю необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей», підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази, забезпечення належного контролю за майном та покращення інформаційного забезпечення управлінських рішень.

Кваліфікаційна робота Малярчук Тетяна Василівна на тему «Облік розрахунків з оплати праці та відображення їх у податковій звітності» є завершеним, самостійно проведеним науковим дослідженням, за змістом та оформленням відповідає вимогам, що визначені до такого виду робіт, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Рекомендується до захисту з оцінкою «відмінно».

Науковий керівник
доктор філософії з економіки
асистентом кафедри обліку і оподаткування
Карпатського національного
університету імені Василя Стефаника
ІВАНОЧКО

Богдан

«08» червня 2026 р.

Карпатський національний університет імені Василя Стефаника

Економічний факультет

Кафедра обліку і оподаткування

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу

студентки економічного факультету Карпатського національного університету

імені Василя Стефаника Малярчук Тетяни Василівни

на тему:

«Облік і контроль необоротних активів в закладах освіти»

Актуальність теми. Ефективне управління необоротними активами є важливою складовою діяльності закладів освіти, оскільки саме вони формують матеріально-технічну базу для забезпечення освітнього процесу. В умовах обмеженості бюджетних ресурсів, необхідності раціонального використання державного майна та підвищення вимог до прозорості діяльності бюджетних установ особливого значення набувають питання організації бухгалтерського обліку та контролю необоротних активів. Актуальність обраної теми зумовлена також потребою удосконалення облікових і контрольних процедур, спрямованих на забезпечення збереження майна та підвищення ефективності його використання в закладах освіти.

Якість проведеного аналізу проблеми. У кваліфікаційній роботі ґрунтовно досліджено теоретичні та практичні аспекти обліку і контролю необоротних активів у закладах освіти. Авторкою розкрито економічну сутність та класифікацію необоротних активів, охарактеризовано особливості їх оцінки та проаналізовано нормативно-правове забезпечення обліку. Значну увагу приділено вивченню організації облікового процесу в ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей», особливостям ведення синтетичного та аналітичного обліку, а також здійсненню внутрішнього контролю за необоротними активами. У роботі проведено аналіз наявності, складу та

структури необоротних активів, здійснено оцінку ефективності їх використання та визначено проблемні аспекти управління майном закладу освіти.

Практична цінність висновків і рекомендацій. Практична цінність роботи полягає у розробці рекомендацій щодо вдосконалення організації обліку та контролю необоротних активів у закладі освіти. Запропоновані заходи можуть бути використані для підвищення достовірності облікової інформації, посилення контролю за збереженням і використанням майна, удосконалення інформаційного забезпечення управлінських рішень та підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази освітньої установи.

Загальний висновок і оцінка кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота на тему «Облік і контроль необоротних активів в закладах освіти» є завершеним самостійним дослідженням, у якому поєднано належний рівень теоретичного опрацювання проблематики та практичний аналіз діяльності конкретного закладу освіти. За змістом і оформленням вона відповідає встановленим вимогам до кваліфікаційних робіт, а її авторка заслуговує на позитивну оцінку та присвоєння відповідного освітнього ступеня.

Кваліфікаційна робота Малярчук Тетяни Іванівни на тему «Облік і контроль необоротних активів в закладах освіти» відповідає вимогам, що визначені до такого виду робіт, проведені дослідження носять закінчений характер і можуть бути представлені до захисту з високою позитивною оцінкою, а її автор заслуговує на присудження першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування».

Рецензент

доктор економічних наук
професор кафедри фінансів
Карпатського національного
університету імені Василя Стефаника

Левандівський О.Т.

«08» червня 2026 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ.....	6
1.1. Економічна сутність і класифікація необоротних активів в закладах освіти...	6
1.2. Оцінка необоротних активів в закладах освіти.....	11
1.3. Нормативно – правове регулювання обліку необоротних активів в закладах освіти.....	17
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ДНЗ «КОРШІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ».....	24
2.1. Організація облікового процесу необоротних активів в закладі освіти.....	24
2.2. Синтетичний та аналітичний облік необоротних активів в закладі освіти....	30
2.3. Особливості внутрішнього контролю необоротних активів в закладі освіти.....	38
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ДНЗ «КОРШІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ».....	42
3.1. Аналіз наявності, складу і структури необоротних активів в закладі освіти..	42
3.2. Оцінка ефективності використання необоротних активів в закладі освіти...	46
3.3. Напрями удосконалення обліку та контролю необоротних активів в закладі освіти.....	52
ВИСНОВКИ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	60
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність теми обліку необоротних активів у закладах освіти зумовлена зростанням ролі ефективного управління матеріально-технічною базою освітніх установ, якою забезпечено якість освітнього процесу та його відповідність сучасним вимогам. Стан і використання необоротних активів безпосередньо впливають на можливості закладів освіти щодо впровадження інноваційних технологій навчання та раціонального використання бюджетних ресурсів. У наукових дослідженнях значну увагу приділено загальним аспектам бухгалтерського обліку активів, проте специфіка їх відображення саме в бюджетній сфері, з урахуванням особливостей фінансування та нормативного регулювання, потребує більш детального опрацювання.

Проблематика обліку необоротних активів у закладах освіти пов'язана з наявністю невирішених питань щодо оцінки, амортизації, переоцінки та контролю за їх використанням, що ускладнюють формування достовірної облікової інформації для управлінських рішень. Наявні підходи не повною мірою враховують специфіку функціонування освітніх установ (обмеженість фінансових ресурсів і підвищені вимоги до прозорості їх використання) - цим зумовлено необхідність поглиблення теоретичних і практичних засад обліку необоротних активів з метою підвищення ефективності управління ними та забезпечення належного рівня інформаційної підтримки діяльності закладів освіти.

Об'єкт дослідження – процес формування, використання та облікового відображення необоротних активів у закладах освіти.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних, методичних і організаційних аспектів обліку, оцінки, аналізу та внутрішнього контролю необоротних активів у закладах освіти.

Мета дослідження – узагальнення теоретичних засад і розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення обліку, аналізу та контролю необоротних активів у закладах освіти.

Для досягнення мети, сформовано наступні **завдання**:

- дослідити економічну сутність і класифікацію необоротних активів в закладах освіти;
- розглянути порядок оцінки необоротних активів в закладах освіти;
- проаналізувати нормативно – правове регулювання обліку необоротних активів в закладах освіти;
- описати організацію облікового процесу необоротних активів в закладі освіти;
- розглянути організацію синтетичного та аналітичного обліку необоротних активів в закладі освіти;
- виокремити особливості внутрішнього контролю необоротних активів в закладі освіти;
- здійснити аналіз наявності, складу і структури необоротних активів в закладі освіти;
- оцінити ефективність використання необоротних активів в закладі освіти;
- сформулювати напрями удосконалення обліку та контролю необоротних активів в закладі освіти.

У процесі дослідження використано сукупність загальнонаукових і спеціальних **методів**, що забезпечили досягнення поставленої мети та розв’язання визначених завдань. Зокрема, застосовано теоретичні методи (аналіз, синтез, узагальнення, систематизація) – для розкриття економічної сутності необоротних активів і вивчення наукових підходів до їх обліку; методи порівняння та логічного узагальнення – для оцінки нормативно-правового регулювання; економіко-статистичні та аналітичні методи – для дослідження складу, структури й ефективності використання необоротних активів у закладах освіти; а також методи групування та моделювання – для обґрунтування напрямів

удосконалення обліку і контролю. Поряд із цим використано методи збору та обробки емпіричної інформації (аналіз документів і фінансової звітності, а також елементи кількісної обробки даних), які дозволили отримати об'єктивні результати дослідження з урахуванням специфіки об'єкта і предмета роботи.

Практичне значення одержаних результатів полягає у можливості використання розроблених теоретичних положень і практичних рекомендацій для вдосконалення обліку, аналізу та внутрішнього контролю необоротних активів у закладах освіти. Запропоновані підходи можуть застосовуватись у діяльності освітніх установ для підвищення достовірності облікової інформації, ефективності використання ресурсів і прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Окремі результати дослідження доцільно використовувати у навчальному процесі під час викладання економічних дисциплін, а також у подальших наукових розробках з проблематики обліку в бюджетній сфері.

Структура кваліфікаційної роботи сформована відповідно до поставленої мети та завдань і включає вступ, три розділи, висновки, список використаних джерел і додатки. У першому розділі розкрито теоретичні засади обліку необоротних активів у закладах освіти, зокрема їх економічну сутність, класифікацію, оцінку та нормативно-правове регулювання. Другий розділ присвячено дослідженню організації та методики обліку і внутрішнього контролю необоротних активів на базі ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей». У третьому розділі здійснено аналіз наявності, складу та ефективності використання необоротних активів і обґрунтовано напрями вдосконалення їх обліку та контролю. Робота викладена на 84 сторінках, містить 21 таблицю, 3 рисунки та 4 додатки, список використаних джерел налічує 27 найменувань.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ

1.1. Економічна сутність і класифікація необоротних активів в закладах освіти

У сучасних умовах трансформації фінансово – господарських механізмів функціонування бюджетних установ, зокрема закладів освіти, значно зростає актуальність раціонального управління їх матеріальними ресурсами. Основним елементом ресурсного забезпечення діяльності освітніх установ вважаються необоротні активи - сукупність матеріальних та нематеріальних ресурсів, що використовуються протягом тривалого часу з метою забезпечення навчального процесу, управління закладом, а також забезпечення інших функціональних напрямів [1]. Ефективне управління цими активами передбачає чітке розуміння їх економічної природи, класифікаційних підходів, методів оцінки та обліку.

Необоротні активи в освітніх закладах мають специфічні особливості, що відрізняють їх від аналогічних об'єктів у комерційному секторі. Зокрема, освітні установи не мають на меті отримання прибутку, а головним критерієм ефективності використання активів вважається суспільна корисність, тривалість експлуатації, збереження функціонального призначення та здатність підтримувати належну якість освітнього середовища [2]. У зв'язку з цим постає потреба у комплексному дослідженні економічної сутності необоротних активів, що охоплює не лише бухгалтерську інтерпретацію, але й управлінський та стратегічний аспекти їх використання в межах довгострокового планування та розвитку освітнього простору.

Необоротні активи в закладах освіти забезпечують стаке функціонування навчального процесу, формують матеріально-технічну базу та підвищують якість освітніх послуг. Відповідно до їх функціонального призначення, такі активи не

лише забезпечують здійснення основної діяльності, але й слугують інструментом інвестування в людський капітал та інноваційний розвиток.

Особливість функціонування необоротних активів у сфері освіти полягає в їх тривалому використанні в неринковому середовищі. Зокрема, будівлі навчальних корпусів, лабораторії, бібліотеки, комп'ютерні комплекси тощо не використовуються для отримання прибутку в прямому сенсі, однак є основними засобами створення освітнього продукту. Економічна доцільність інвестицій у необоротні активи вимірюється не лише у грошовому еквіваленті, а й через соціальні ефекти: зростання рівня знань, інтелектуального потенціалу, інноваційної спроможності суспільства.

Необоротні активи бюджетних установ поділяються на нематеріальні та матеріальні (Додаток А), а також включають довгострокові біологічні активи та незавершені капітальні інвестиції. Вони є основою матеріально-технічного забезпечення бюджетних установ і відіграють важливу роль у забезпеченні стабільності та ефективності їхньої діяльності. Класифікація таких активів дозволяє проводити точний облік, оцінку та планування фінансових ресурсів, а також визначати потребу у капітальних витратах і модернізації майна.

Нематеріальні активи включають права, які не мають фізичної форми, але приносять економічну або соціальну користь установі. До них належать авторські та суміжні права, права користування природними ресурсами, права на знаки для товарів і послуг, права користування майном, права на об'єкти промислової власності та інші нематеріальні активи. Такі ресурси використовуються для забезпечення законних прав установи, охорони інтелектуальної власності, підвищення ефективності управління, а також для створення передумов для розвитку інноваційної діяльності. Ведення обліку нематеріальних активів дозволяє контролювати їхню вартість, термін дії прав та економічну доцільність використання.

Довгострокові біологічні активи є окремою категорією необоротних ресурсів і включають рослинництво та тваринництво. Рослинництво охоплює багаторічні насадження та інші сільськогосподарські культури, які утворюють

активи установи на тривалий термін і приносять економічну користь протягом кількох років. Тваринництво включає поголів'я тварин, яке використовується для виробничих потреб установи або для отримання продукції протягом тривалого часу. Управління цими активами потребує спеціалізованого обліку, моніторингу стану та планування витрат на підтримку їхньої продуктивності та збереження вартості.

Матеріальні необоротні активи включають основні засоби та інші необоротні матеріальні активи. Основні засоби охоплюють будівлі, споруди, передавальні пристрої, машини, обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади, тварин та багаторічні насадження. Вони використовуються для забезпечення операційної діяльності установи та потребують регулярної амортизації, технічного обслуговування та оцінки зносу. Інші необоротні матеріальні активи включають музейні та бібліотечні фонди, малоцінні активи, білизну, одяг, інвентарну тару, природні ресурси та спеціалізовані матеріальні активи, які відіграють допоміжну або спеціальну роль у функціонуванні установи.

Незавершені капітальні інвестиції становлять окрему категорію необоротних активів, що відображає вкладення коштів у об'єкти, які ще не введені в експлуатацію. До них належать інвестиції в основні засоби, інші матеріальні активи, нематеріальні активи та довгострокові біологічні активи. Вони характеризуються високим ризиком, оскільки витрати на їхнє створення або придбання можуть не принести очікуваного ефекту без завершення робіт та введення об'єкта в експлуатацію. Ведення обліку таких активів дозволяє контролювати фінансові ресурси та планувати їхнє раціональне використання.

Необоротні активи формують основу матеріально – технічної бази закладів освіти та безпосередньо впливають на якість освітнього процесу. У межах системи державного і комунального управління вони забезпечують стабільність функціонування та створюють умови для розвитку освітніх технологій. Без достатнього забезпечення основними засобами - будівлями, меблями,

комп'ютерною технікою, лабораторним обладнанням - функціонування освітнього закладу неможливе.

Необоротні активи у сучасній освіті виконують не лише функцію підтримки навчального процесу, але й вважаються платформою для інновацій. За рахунок активного впровадження смарт – дошок, мультимедійних комплексів, інтерактивних лабораторій – перед освітніми закладами постає питання у пошуку інвестицій саме в основні засоби довгострокового використання, адже ці активи не просто підвищують ефективність навчання, а трансформують педагогічні методики, з метою забезпечення плавного переходу від традиційної моделі до інтерактивної, особистісно – орієнтованої освіти [1].

Раціональне управління ресурсним потенціалом закладів освіти вимагає чіткого розмежування складових необоротних активів за їхнім функціональним призначенням. Така класифікація не лише систематизує облік і контроль майна, а й допомагає прийняттю обґрунтованих управлінських рішень у сфері інвестицій, модернізації інфраструктури та стратегічного розвитку. Оскільки заклади освіти виконують різні ролі від навчання до наукових досліджень - структурний аналіз активів дає змогу адаптувати матеріально – технічну базу до потреб конкретної освітньої моделі (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Класифікація необоротних активів закладів освіти за функціональним призначенням

Функціональна група	Група активів	Основні об'єкти	Функціональне значення
Базові засоби освітнього процесу	Будівлі та споруди	Навчальні корпуси, лабораторії, гуртожитки, спортзали, їдальні	Забезпечують базову інфраструктуру для освітнього, наукового і соціального процесів
	Машини та обладнання	Комп'ютери, інтерактивні дошки, сервери, принтери, наукові установки	Підтримують сучасні освітні технології, автоматизацію, наукову діяльність
	Інструменти, прилади, інвентар	Меблі, бібліотечні системи, лабораторні прилади, побутове обладнання	Забезпечують комфорт, функціональність і спеціалізовану підтримку освітніх процесів

Підтримувальні та цифрові ресурси	Інші матеріальні необоротні активи	Транспорт, системи охорони, відеоспостереження, інфраструктурні комунікації	Виконують допоміжні функції, підвищують безпеку й мобільність закладу
	Нематеріальні активи	Програмне забезпечення, платформи, бази даних, авторські освітні продукти	Підтримують цифрову трансформацію освіти, створюють інтелектуальну цінність

Джерело: сформовано автором на основі [5]

Представлена класифікація необоротних активів за функціональним призначенням дозволяє закладам освіти структурувати свій ресурсний потенціал відповідно до потреб навчального процесу та стратегічного бачення розвитку. Розподіл активів на окремі категорії полегшує планування капітальних вкладень, а також оптимізує процес оновлення інфраструктури з урахуванням пріоритетів та реальних потреб.

Завдяки такому підходу заклади здатні більш ефективно формувати бюджети, здійснювати прозору звітність і залучати додаткове фінансування через державні та міжнародні програми. Точне розмежування активів підвищує якість управління майном, сприяє сталому розвитку освітнього середовища та адаптації до змін у вимогах цифрової економіки.

Попри основну роль необоротних активів у функціонуванні закладів освіти, їх управління супроводжується численними проблемами. Насамперед, у більшості державних закладів спостерігається хронічне недофінансування, що призводить до зношення матеріально – технічної бази та відсутності інвестицій у модернізацію. Обладнання, меблі та навіть навчальні будівлі часто використовуються понад нормативні строки експлуатації, що знижує якість освітнього процесу. Наступною проблемою вважається відсутність єдиного автоматизованого механізму обліку та управління активами. Багато закладів використовують застарілі методи фіксації та контролю, що спричиняє ризики втрат, дублювання записів, неефективного використання ресурсів. Відсутність належної кваліфікації у персоналу, відповідального за управління активами,

обмежує можливості для стратегічного планування їх використання та оновлення.

З огляду на стратегічне значення освіти для національного розвитку, удосконалення системи управління необоротними активами в освітній сфері має стати пріоритетним напрямом державної політики. Ефективне планування закупівель, своєчасне оновлення та контроль за використанням таких активів потребують комплексного підходу, що передбачає не лише їх облік, а й прогнозування витрат на обслуговування та модернізацію. Для цього необхідно реформувати бюджетні механізми, передбачивши фінансування не лише на придбання, а й на утримання та технічне оновлення матеріально-технічної бази [6]. Успішна реалізація таких змін потребує перегляду нормативної бази, а також підвищення професійного рівня керівників і бухгалтерських працівників освітніх закладів. Особливої уваги потребує впровадження прозорих механізмів звітності та внутрішнього контролю за використанням державного майна, що сприятиме більш раціональному використанню бюджетних коштів, зміцненню фінансової дисципліни та підвищенню довіри суспільства до управління ресурсами у сфері освіти.

У результаті реформування фінансування, підвищення рівня прозорості та використання сучасних цифрових інструментів, заклади освіти в майбутньому зможуть забезпечити повноцінне функціонування та розвиток інфраструктури, що відповідатиме європейським стандартам. Необоротні активи перестануть бути лише балансом бухгалтерського обліку, а перетворяться на фундаментальні ресурси інтелектуального, технологічного та соціального зростання освітньої системи України.

1.2. Оцінка необоротних активів в закладах освіти

У системі управління матеріальними ресурсами освітніх установ одним із ключових аспектів є коректне визначення первісної вартості необоротних активів [7]. Даний показник слугує відправною точкою для подальших облікових і

фінансово - економічних процедур. З огляду на різноманітність джерел надходження активів у закладах освіти від прямого придбання до отримання на умовах грантової чи благодійної допомоги актуалізується потреба в систематизації методів оцінки їх первісної вартості (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Методи оцінки первісної вартості необоротних активів у закладах освіти

Метод оцінки	Сутність методу
Фактичні витрати на придбання	Вартість визначається на основі сукупності витрат, пов'язаних із купівлею, доставкою, монтажем, налаштуванням, страхуванням та підготовкою активу до роботи.
Обмін із визначенням справедливої вартості	Первісна вартість активу встановлюється за справедливою вартістю отриманого або переданого активу залежно від умов угоди та наявності комерційного змісту.
Безоплатне отримання	Актив оцінюється за справедливою вартістю, визначеною на дату його прийняття до обліку (наприклад, при отриманні від держави чи благодійників).
Будівництво власними силами або підрядом	Вартість формується шляхом накопичення витрат на матеріали, оплату праці, енергоносії, амортизацію обладнання тощо до моменту введення в експлуатацію.
Оцінка за аналогією або експертною оцінкою	Застосовується у випадках, коли відсутні прямі дані про вартість активу; базується на цінах подібних об'єктів або висновках фахівців-оцінювачів.

Джерело: сформовано автором на основі [8]

Методи оцінки первісної вартості необоротних активів у закладах освіти значною мірою визначають точність та достовірність подальших економічних розрахунків. Застосування методу фактичних витрат на придбання вважається домінантним у випадках прямої купівлі, тоді як справедлива вартість використовується при обміні, безоплатному надходженні або за умови капітальних інвестицій. Дані підходи мають відображати не лише економічну суть господарських операцій, а й забезпечувати відповідність правовим і фінансовим стандартам.

У практиці освітніх установ особливого значення набуває також обґрунтоване документальне підтвердження кожного з методів, що дозволяє уникнути помилок при обліку, унеможливорює перекручення звітних даних та сприяє прозорому управлінню державними й недержавними ресурсами [2]. Вибір і коректне застосування методу оцінки первісної вартості активу - це не

лише бухгалтерська процедура, а основний елемент загальної системи стратегічного менеджменту у сфері освіти.

Раціональна експлуатація необоротних активів у сфері освіти вимагає не лише їх точного обліку, а й обґрунтованого механізму поступового перенесення вартості на витрати установи. Амортизація в цьому контексті виступає не просто бухгалтерським інструментом, а важелем стратегічного управління інфраструктурними й технологічними ресурсами.

Вибір методу амортизації визначає не лише швидкість списання вартості, але й впливає на обсяги фінансування відновлення активів, фінансову стабільність закладу, а також його спроможність планувати інвестиційні ініціативи з урахуванням темпів морального й фізичного зносу. Саме тому наукове осмислення різних методів амортизації стає необхідним етапом формування ефективної фінансово - облікової політики в галузі освіти (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Методи амортизації необоротних активів

Метод амортизації	Суть методу	Особливості застосування
Прямолінійний	Рівномірне нарахування амортизації протягом усього строку корисного використання	Найбільш простий та широко використовуваний; стабільні витрати щороку
Метод зменшення залишкової вартості	Амортизація нараховується на залишкову вартість з постійним коефіцієнтом	Використовується для активів, які швидко втрачають цінність на початку експлуатації
Метод прискореного зменшення залишкової вартості	Нарахування амортизації з вищим коефіцієнтом, ніж за звичайним методом	Швидше списання вартості активу у перші роки; підходить для технологічно застаріваючих активів
Кумулятивний (сума чисел років)	Розподіл амортизації залежно від залишку строку експлуатації	Більша частка амортизації на початку строку; логіка схожа на прискорену амортизацію
Виробничий (пропорційно обсягу виробництва)	Амортизація залежить від фактичного обсягу використання активу	Підходить для обладнання, інтенсивність роботи якого можна точно виміряти

Джерело: сформовано автором на основі [9]

Вибір методу амортизації залежить від характеру використання необоротного активу, його економічної доцільності та політики підприємства. Прямолінійний метод є найбільш передбачуваним, тоді як прискорені та кумулятивний методи краще відображають зниження корисності активів у перші

роки. Виробничий метод найточніше пов'язує амортизацію з фактичним використанням ресурсів, що особливо важливо для обладнання й техніки.

Застосування норм податкового обліку вважається виправданим у контексті правового регулювання, проте не завжди відповідає реальному технічному зносу активів. Усі ці методи, за умови правильного вибору і системного впровадження, стають складовою фінансової стратегії, здатної підтримувати безперервність освітнього процесу та оновлення матеріальної бази [10].

У межах освітнього середовища ефективне управління необоротними активами передбачає не лише їх надходження та використання, а й своєчасне й обґрунтоване вибуття. Останній етап життєвого циклу активу вважається не менш значущим, ніж його первісне придбання чи модернізація, оскільки саме він визначає якість оновлення матеріальної бази та фінансову дисципліну закладу. Шляхи вибуття необоротних активів в освітніх установах мають бути адаптивними до змін функціональних потреб, ресурсних можливостей та соціальних обставин, що вимагає інтегрованого підходу до прийняття управлінських рішень у цій сфері (табл. 1.4).

Таблиця 1.4

Шляхи вибуття необоротних активів

Спосіб вибуття	Умови застосування
Продаж (реалізація)	Застосовується при комерційній доцільності реалізації активу з метою оновлення фондів.
Списання через знос	Використовується у разі повної втрати активом корисності або після закінчення строку служби.
Передача на благодійні цілі	Можливе при ухваленні рішень щодо соціально спрямованого розподілу майна.
Обмін на інші активи	Доцільний у разі наявності пропозицій про рівноцінний або вигідніший обмін.
Передача до резервів або консервація	Застосовується для активів, які тимчасово не використовуються, але не втратили придатності.

Джерело: сформовано автором на основі [11]

Рациональне застосування шляхів вибуття необоротних активів у закладах освіти дозволяє не лише оптимізувати структуру майнових ресурсів, а й забезпечити належний обіг фондів у межах стратегії сталого розвитку. Продаж активів, що втратили актуальність, забезпечує грошові надходження для придбання новітніх технологій та обладнання. Списання через знос вважається

стандартною процедурою завершення економічного циклу активу, однак потребує чіткого документального супроводу та технічної експертизи.

У свою чергу, соціально орієнтовані форми вибуття, зокрема передача на благодійні потреби або в резерв, дозволяють освітнім установам реалізовувати місію суспільної відповідальності. Обмін активів створює можливості для взаємовигідної модернізації без залучення додаткових коштів. Тож, вибуття активів у сучасній освітній системі не виступає лише завершенням їх використання, а стратегічним кроком до ефективного оновлення інфраструктури й досягнення якісних освітніх результатів.

У процесі оцінки вартості необоротних активів у закладах освіти необхідно забезпечити достовірність, об'єктивність та відповідність чинним нормативним вимогам, адже такий підхід дозволяє підвищити якість управлінських рішень, пов'язаних із використанням, модернізацією або вибуттям основних засобів та інших необоротних ресурсів (табл. 1.5).

Таблиця 1.5

Основні джерела інформації для оцінки вартості необоротних активів у закладах освіти

Джерело інформації	Сутність
Первинні документи	Акти приймання-передачі, накладні, договори, рахунки-фактури – документи, що підтверджують факт придбання активів і їх початкову вартість.
Облікові реєстри	Журнали, ордери, відомості – систематизують дані щодо руху і зміни вартості необоротних активів у бухгалтерському обліку.
Бухгалтерські дані	Інформація, відображена на рахунках обліку (зокрема, рахунок 10 "Основні засоби"), яка є базовою для оцінювання вартості активів.
Інформація про ринкову вартість	Актуальні ціни на аналогічні об'єкти на ринку, використовуються для переоцінки або встановлення справедливої вартості.
Інвентаризаційні документи	Описи та акти інвентаризації, що фіксують фактичну наявність, стан і придатність активів до використання.
Каталоги виробників	Надані виробниками матеріали з технічними характеристиками та рекомендованими цінами на активи.
Цінові довідники	Довідкова література, яка містить типовий діапазон цін на активи, що найчастіше використовуються в освіті (меблі, комп'ютери тощо).
Оцінка фахівців-експертів	Професійні оцінювачі здійснюють незалежну оцінку вартості складних або унікальних об'єктів (наприклад, лабораторного обладнання, майнових комплексів).

Джерело: сформовано автором на основі [7]

Комплексне використання вище наведених джерел дозволяє досягти максимальної точності у визначенні вартості необоротних активів в освітній сфері, формує прозору систему управління активами в освітніх закладах та допомагає обґрунтованому прийняттю рішень щодо їх подальшого використання або заміни. Зокрема, поєднання первинної документації, даних обліку та ринкової інформації забезпечує юридичну обґрунтованість та фінансову об'єктивність у проведенні оцінки, а інвентаризаційні акти та залучення професійних оцінювачів, дозволяють врахувати фізичний стан об'єкта, ступінь його зношеності та актуальну ринкову ситуацію.

У системі управління матеріальною базою освітніх закладів, оцінка та вибуття необоротних активів виступають частиною, де помилки мають потенціал спричинити довготривалі фінансові та управлінські наслідки. Особливість цих процесів полягає в багаторівневій складності, а саме у необхідності інтегрувати облікові, юридичні та технічні аспекти в єдину логіку дій. Недостатня увага до ризиків, що супроводжують ці процеси, перетворює облік на джерело дезінформації та підриває якість прийняття рішень на всіх рівнях функціонування закладу освіти - від бухгалтерії до керівництва. Саме тому виявлення ризиків і впровадження системного підходу до їх управління в процесі оцінки та вибуття активів потрібно для забезпечення фінансової відкритості та стабільності освітньої установи (табл. 1.6).

Таблиця 1.6

Ризики, пов'язані з оцінкою та вибуттям активів у закладах освіти

Ризик	Наслідки
Відсутність переоцінки при суттєвій зміні вартості	Балансова вартість не відповідає реальній, що викривлює фінансову звітність.
Несвоєчасне списання зіпсованих або непридатних активів	Завищення активів у балансі, що порушує достовірність звітності та ускладнює планування.
Порушення процедури інвентаризації	Може призвести до втрати активів або виявлення необлікованого майна при зовнішньому аудиті.
Відсутність актів на списання	Немає юридичного підтвердження вибуття, що не дозволяє зняти об'єкт з обліку.
Неправильне визначення залишкової вартості	Помилки в розрахунках призводять до недостовірного нарахування амортизації.

Джерело: сформовано автором на основі [6]

Ризики, пов'язані з недотриманням процедур оцінки й вибуття активів у закладах освіти, знижують достовірність фінансової звітності та можуть спричинити адміністративну відповідальність у разі контролю. Їх уникнення вимагає суворого дотримання нормативів щодо переоцінки, інвентаризації, документального оформлення та контролю за зносом активів.

Зменшення зазначених ризиків можливе лише за умов формування багаторівневої системи контролю, що охоплює як первинну документацію, так і регулярний аудит, у тому числі з використанням зовнішньої експертизи. Інституційна зрілість в управлінні активами має проявлятися у здатності не лише фіксувати активи, а й адекватно оцінювати їх значення, відображати реальний стан та приймати виважені рішення щодо їх вибуття або оновлення. Таким чином, керування ризиками у цій сфері є не другорядним завданням, а фундаментом стабільного функціонування й розвитку освітньої інфраструктури.

Тож, ефективне управління необоротними активами в закладах освіти неможливе без обґрунтованого вибору методів їх оцінки та вибуття, адже саме ці інструменти формують достовірну картину вартості та стану матеріальної бази. Використання раціональних підходів до первісної оцінки, амортизації та списання забезпечує прозорість фінансової звітності, сприяє своєчасному оновленню обладнання, а також знижує ризики нецільового використання або втрати активів. У результаті підвищується не лише фінансова стійкість освітньої установи, а й якість освітнього процесу загалом.

1.3. Нормативно – правове регулювання обліку необоротних активів в закладах освіти

Система обліку необоротних активів у закладах освіти вважається фундаментальним елементом управління державними ресурсами, що забезпечують освітню діяльність. Складність цього процесу полягає у поєднанні облікових, фінансових та управлінських функцій з дотриманням численних нормативно - правових вимог, які регулюють весь життєвий цикл активів - від

придбання до вибуття. У контексті змін освітнього середовища, діджиталізації та підвищених вимог до прозорості використання публічних коштів, роль нормативно – правової бази стає не просто технічним механізмом, а важелем для досягнення ефективності, обґрунтованості рішень і правової безпеки (рис. 1.1).

Правове регулювання обліку необоротних активів у сфері освіти бере свій початок із положень Конституції України [12], якою встановлено засади законності, відкритості та ефективного управління державною власністю. Відповідно до Конституції, держава не лише здійснює владні повноваження, а й несе відповідальність за збереження, використання та розвиток національних ресурсів, у тому числі матеріально-технічної бази освітніх установ. Саме ці положення формують стратегічну основу для створення законодавства й підзаконних актів, що регламентують бухгалтерський облік, звітність, інвентаризацію, списання й передачу необоротних активів. У такому контексті облік майна в освіті розглядається не як вузькотехнічна функція, а як частина загальнодержавної політики з управління публічними ресурсами. Цей підхід сприяє формуванню прозорості, контрольованої та підзвітної системи використання майна в освітній сфері.

Бюджетним кодексом України [13] сформовано нормативну рамку, що визначає процедури планування, розподілу й обліку коштів, спрямованих на придбання, модернізацію або утримання необоротних активів. Відповідно до статті 2 Кодексу, бюджетні установи наділені правом управління активами, придбаними за рахунок державних або місцевих бюджетів. На законодавчому рівні наголошено, що такі установи не просто використовують публічні ресурси, а й несуть відповідальність за їх цільове, ефективне та документально підтверджене застосування. Така умова закладає основи для побудови чіткої системи обліку, яка має інтегруватись в загальнодержавну фінансову звітність.

У статті 48 Бюджетного кодексу, конкретизовано механізми фінансового планування через інструмент бюджетного запиту. Вона вимагає, щоб усі запити щодо капітальних видатків - зокрема на закупівлю основних засобів або реконструкцію об'єктів інфраструктури - були чітко обґрунтовані та

супроводжувались інформацією про наявні ресурси, потребу в їх оновленні, очікувану ефективність витрат. Цей підхід створює логічний зв'язок між плануванням, обліком і контролем необоротних активів, що унеможливорює їхнє спонтанне або безвідповідальне використання та формує правове середовище для впровадження сучасних практик управління майном у закладах освіти.

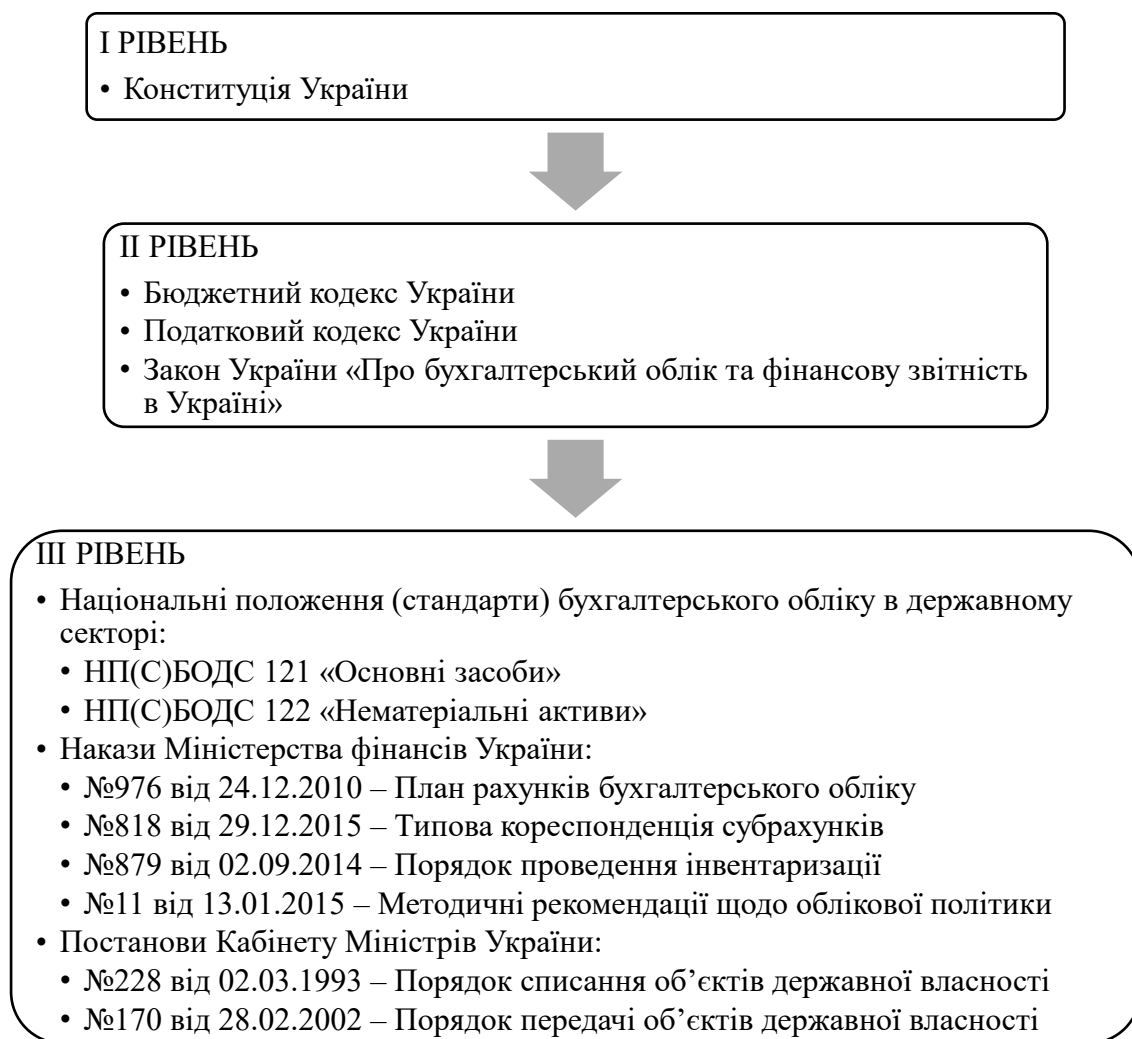

Рис. 1.1. Нормативно-правове регулювання обліку необоротних активів в закладах освіти

Джерело: сформовано автором на основі [12-23]

Податковий кодекс України [14] хоча й не містить спеціального порядку обліку необоротних активів для закладів освіти, оскільки більшість із них виступають неприбутковими установами та не вважаються платниками податку на прибуток. Водночас, у статтях 138–139 розділу III Кодексу встановлено загальні правила податкової амортизації основних засобів, які застосовуються

лише до суб'єктів, що здійснюють господарську діяльність із оподаткуванням прибутку. Тобто, заклади освіти ведуть облік необоротних активів відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі, а Податковий кодекс має лише опосередковане значення для їх облікової політики.

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [15] регламентовано облік всіх суб'єктів державного сектору, в тому числі освітні заклади. В ньому містяться положення про принципи обліку, вимоги до достовірності, повноти, своєчасності відображення інформації. Згідно зі статтею 9, бухгалтерський облік необоротних активів ведеться за формами, затвердженими Міністерством фінансів, із дотриманням стандартів державного сектору.

Для закладів освіти, які функціонують як суб'єкти державного сектору, питання обліку основних і нематеріальних активів регулюються Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі (НП(С)БОДС). Їх зміст не лише структурує облікову політику в освітніх установах, а й формує правову основу для дотримання бюджетної дисципліни, аудиту та підзвітності в межах державного контролю. Особливого значення в цьому контексті набувають НП(С)БОДС 121 «Основні засоби» та НП(С)БОДС 122 «Нематеріальні активи», що визначають методологічні підходи до обліку ключових ресурсів закладу освіти (табл. 1.7).

Таблиця 1.7

Основні положення НП(С)БОДС 121 та 122 у контексті обліку необоротних активів закладів освіти

Стандарт	Основні положення	Особливості застосування в освіті
НП(С)БОДС 121	Визначає правила визнання, оцінки, амортизації та вибуття основних засобів.	Застосовується до будівель, обладнання, меблів, транспортних засобів тощо.
	Первісна вартість включає всі витрати на введення активу в експлуатацію.	Потребує точного документування та бухгалтерського оформлення кожного етапу.
	Щомісячна амортизація за обраним методом.	Найчастіше - прямолінійний, рідше - виробничий.

	Переоцінка допускається не рідше ніж раз на 3 роки.	Особливо актуальна при зміні ринкової вартості обладнання або будівель.
	Вибуття оформлюється актом списання, з обов'язковим бухгалтерським проведенням.	Вимагає участі інвентаризаційної та ліквідаційної комісії.
НП(С)БОДС 122	Регламентує облік нематеріальних активів - ліцензій, авторських прав, програмного забезпечення.	Актуально для сучасних цифрових платформ, навчального ПЗ, наукових розробок.
	Актив визнається лише за умови очікування від нього корисного потенціалу.	Потребує експертної оцінки доцільності придбання та ефективності використання.
	Нараховується амортизація за нормативним строком експлуатації.	Часто - 2–5 років, залежно від типу активу.

Джерело: сформовано автором на основі [16, 17]

Національні положення бухгалтерського обліку в державному секторі формують правову та методологічну базу для обліку активів у закладах освіти, яка є не лише технічною процедурою, а й елементом стратегічного управління. Стандарти 121 та 122 дають змогу впроваджувати чіткі, прозорі та взаємопов'язані підходи до реєстрації, оцінки, переоцінки й вибуття як матеріальних, так і нематеріальних ресурсів - це дозволяє забезпечити достовірність звітності, ефективне використання майна, а також узгодженість з бюджетними процесами та загальною політикою публічного сектору.

Упровадження зазначених стандартів допомагає не лише дотриманню законодавчих вимог, а й створює передумови для якісного управління активами в межах освітньої системи. Завдяки цьому виконується більш відповідальне планування капітальних видатків, своєчасне оновлення технічної бази, впровадження цифрових інструментів та зменшення ризиків, пов'язаних з неефективним використанням ресурсів. У довгостроковій перспективі це забезпечує сталість розвитку освіти як стратегічної галузі національного значення.

Унікальність законодавчого регулювання полягає в поєднанні функціонального підходу до облікових операцій із жорстким контролем з боку держави за збереженням публічного майна. Зокрема, накази Міністерства фінансів України й постанови Кабінету Міністрів України створюють чітку і

структуровану методологічну основу, яка дозволяє забезпечити уніфікацію, прозорість і юридичну визначеність усіх етапів обліку – від первинного визнання до остаточного списання активів. Зазначені документи не лише регламентують технічні аспекти бухгалтерських дій, а й формують цілісну систему відповідальності, яка забезпечує ефективне управління ресурсами освітніх установ (табл. 1.8).

Таблиця 1.8

Нормативні документи, що регламентують облік необоротних активів у закладах освіти

№	Назва документа	Основне призначення	Застосування в освітній сфері
1	Наказ МФУ №818 від 29.12.2015 “Про затвердження Типової кореспонденції субрахунків”	Визначає типові бухгалтерські проводки для операцій з активами	Забезпечує єдність облікових записів щодо придбання, переоцінки, списання обладнання
2	Наказ МФУ №976 від 24.12.2010 “Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в ДС”	Запроваджує єдину систему рахунків для організацій державного сектору	Дозволяє централізовану структуру обліку майна в закладах освіти
3	Постанова КМУ №228 від 02.03.1993 “Про затвердження Порядку списання об’єктів державної власності”	Регламентує процедуру юридичного та фактичного списання основних засобів	Визначає алгоритм дій для виведення з експлуатації застарілого чи непридатного обладнання
4	Наказ МФУ №879 від 02.09.2014 “Про затвердження Порядку проведення інвентаризації”	Установлює правила і терміни інвентаризації активів та зобов’язань	Сприяє виявленню нестач, надлишків та невідповідностей у майновому стані освітньої установи
5	Постанова КМУ №170 від 28.02.2002 “Про затвердження Порядку передачі об’єктів державної власності”	Визначає механізм передачі активів між суб’єктами публічного права	Актуально при реорганізації шкіл, об’єднанні навчальних закладів, передачі майна на баланс
6	Наказ МФУ №11 від 13.01.2015 “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики”	Надання орієнтирів для формування власної облікової політики закладами освіти	Допомагає адаптувати загальні принципи обліку до специфіки освітнього процесу

Джерело: сформовано автором на основі [18 - 23]

Потреба підзаконних нормативних актів у регулюванні бухгалтерського обліку необоротних активів у закладах освіти полягає в їхній здатності формувати єдину правову логіку ведення облікових процедур, яка відповідає як

потребам державного контролю, так і внутрішньому управлінському менеджменту. Завдяки детальній регламентації дій, заклади освіти не лише уникають помилок у фінансовій звітності, а й вибудовують довгострокову стратегію управління матеріальною базою, що має критичне значення для підтримки якості освітніх послуг.

Узгодженість між різними нормативними джерелами - від наказів МФУ до постанов КМУ - забезпечує структурну єдність і дозволяє досягти високого рівня правової визначеності, що вкрай важливо в умовах трансформації державної системи освіти. Водночас така система потребує постійного оновлення та адаптації до сучасних викликів, зокрема цифровізації, автономізації та змін у підходах до управління бюджетними установами. Саме на основі гнучкого, але контрольованого нормативного поля формуються передумови для сталого функціонування освітнього середовища.

РОЗДІЛ 2

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ В ДНЗ «КОРШІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ»

2.1. Організація облікового процесу необоротних активів в закладі освіти

Базою дослідження обліку та контролю необоротних активів, було обрано державний навчальний заклад «Коршівський професійний аграрний ліцей», який вважається закладом професійно-технічної освіти державної форми власності, адже його діяльність спрямована на підготовку кваліфікованих робітничих кадрів для аграрного сектору, транспорту та сфери послуг. Юридична особа зареєстрована 21 липня 1995 року, має код ЄДРПОУ 02544224 та функціонує як неприбуткова установа, що перебуває у підпорядкуванні Міністерства освіти і науки України. Станом на сучасний період заклад офіційно зареєстрований, здійснює освітню діяльність за відповідною ліцензією через виконання функцій підготовки робітничих кадрів (відповідно до державних стандартів професійної освіти).

Історичний розвиток ліцею пов'язаний із трансформаціями системи професійної освіти України та потребами аграрного виробництва. Його становлення розпочалося у 1954 році на базі ремісничого училища механізації сільського господарства у місті Калуш, де здійснювалась підготовка трактористів-машиністів та механіків-комбайнерів. Подальше переміщення навчального закладу до села Коршів та неодноразова зміна його організаційної структури і найменування відображали еволюцію професійно-технічної освіти в умовах адміністративно-територіальних і соціально-економічних змін. Основним історичним етапом стало формування матеріально-технічної бази, яку було згруповано із навчальних корпусів і лабораторій.

У процесі розвитку в навчальному закладі поступово розширювався спектр підготовки фахівців. Початково орієнтований на підготовку кадрів для механізації сільського господарства, згодом у його межах почало здійснюватись навчання спеціалістів для тваринництва, меліорації та агролісомеліорації. У наступні періоди було запроваджено підготовку за професіями сфери громадського харчування та автомобільного транспорту, цим підтверджено диверсифікацію освітніх послуг та адаптацію до структурних змін ринку праці.

Матеріально-технічна база ліцею формувалась упродовж тривалого часу та включала навчальні корпуси, гуртожитки, спеціалізовані лабораторії та виробничі об'єкти. Значну роль у розвитку інфраструктури відіграло створення навчально-побутового корпусу та гуртожитків, у яких забезпечено належні умови для навчання і проживання здобувачів освіти. Подальша модернізація відбувалась через впровадження комп'ютерної техніки, навчально-інформаційних систем та оновлення матеріально-технічного забезпечення.

Кадровий потенціал ліцею характеризується стабільністю та високим рівнем професійної підготовки педагогічних працівників. Значна частина викладачів і майстрів виробничого навчання були випускниками закладу, їх продовження наукової діяльності забезпечило спадковість професійних традицій та сформувало стійке освітнє середовище. Освітній процес доповнюється виховною діяльністю, спрямованою на формування національної свідомості, правової культури та розвитку творчих здібностей здобувачів освіти. (Додаток А)

На сучасному етапі в ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» виконується підготовка кваліфікованих робітників відповідно до ліцензійних обсягів, у поєднанні освітньої, практичної та виховної діяльності. У закладі забезпечено підготовку фахівців за різними напрямками та здійснено взаємодію з ринком праці.

Організація облікового процесу необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» (рис. 2.1) ґрунтується на послідовному виконанні процедур, що охоплюють надходження, прийняття до обліку, закріплення за відповідальними особами, використання, переміщення, модернізацію та вибуття

майна. Умови функціонування закладу освіти визначають необхідність чіткого документального супроводу кожної операції, оскільки необоротні активи становлять основу матеріально-технічного забезпечення навчального процесу.

Рис. 2.1. Організація обліку необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Виконання функцій з організації обліку необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» покладено на бухгалтерську службу закладу та матеріально відповідальних осіб структурних підрозділів, які забезпечують первинне документування операцій, збереження активів і контроль за їх рухом, тоді як загальне методичне та організаційне керівництво здійснюється головним бухгалтером у взаємодії з керівником закладу освіти, що гарантує дотримання встановлених принципів обліку, правильність оцінки,

своєчасність оформлення документів і повноту відображення всіх господарських операцій з необоротними активами.

Організацію обліку необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» сформовано як цілісну систему, що забезпечує впорядковане відображення всіх операцій із необоротними активами протягом їх життєвого циклу - від надходження до вибуття. Її побудовано на поєднанні нормативно визначених принципів, методичних положень та організаційно-технологічних рішень, що в сукупності забезпечують достовірність, повноту та своєчасність облікової інформації.

Функціонування системи організації обліку ґрунтується на дотриманні фінансових і специфічних принципів. Принципи достовірності, правдивості, повноти, прозорості та зіставності забезпечують формування об'єктивної інформації про стан, структуру та вартість необоротних активів. Принципи системності та послідовності визначають єдиний порядок відображення господарських операцій, а принципи обачності та суттєвості сприяють уникненню викривлень облікових даних та концентрації уваги на економічно значущих об'єктах. Фінансові та специфічні принципи (цільового використання, економічної доцільності, контрольованості, плановості та своєчасності) регламентують порядок формування, використання та руху необоротних активів у межах бюджетної установи.

Організація обліку реалізується через три взаємопов'язані напрями - організаційний, методичний і технологічний. Організаційним напрямом визначено структуру відповідальності, розподіл функцій між працівниками та порядок документообігу. У його межах упорядковано рух первинних документів, що супроводжують усі операції з необоротними активами від моменту їх надходження до вибуття.

Через документування забезпечено первинне відображення всіх господарських операцій. На етапі первісного визнання воно здійснюється шляхом оформлення надходження необоротних активів та формування їх первісної вартості. Первісна вартість визначається на основі витрат на

придбання, транспортування, монтаж та приведення об'єкта у стан, придатний до використання. Факт зарахування активів до обліку підтверджується актами приймання-передачі, актами введення в експлуатацію та інвентарними картками.

Подальша оцінка необоротних активів здійснюється систематично протягом усього строку їх використання та відображає зміни їх вартості. Сюди відноситься нарахування амортизації, проведення переоцінки, модернізацію та ремонт. В амортизаційних відрахування відображено поступове зменшення вартості активів у процесі експлуатації, яке оформлюється відповідними розрахунковими документами. Переоцінка та поліпшення фіксуються актами, що засвідчують зміну вартості об'єктів.

Інвентаризація виконує контрольну функцію та забезпечує відповідність облікових даних фактичній наявності необоротних активів, вона дозволяє підтверджувати їх стан, виявляти розбіжності та уточнювати технічні характеристики об'єктів. Результати інвентаризації оформлюються інвентаризаційними описами, звіряльними відомостями та актами, що забезпечує належне документальне підтвердження контрольних процедур.

На етапі вибуття необоротних активів охоплено їх списання, безоплатну передачу або реалізацію. Усі операції цього етапу належним чином документуються актами списання або ліквідації, щоб забезпечити належний контроль за обґрунтованістю вибуття та правильністю його відображення в обліку.

У ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» обліковий процес необоротних активів здійснюється в умовах повної автоматизації із застосуванням сучасних програмних продуктів, серед яких ключове місце займають М.Е.Doc, Microsoft Excel та Microsoft Word. Використання зазначених інструментів забезпечило комплексне опрацювання облікової інформації (від первинної фіксації господарських операцій до формування узагальнених регістрів та аналітичних звітів). Завдяки цьому рух необоротних активів відображається в режимі реального часу, а інформація щодо їх стану, вартості та

змін систематично оновлюється та зберігається в електронному середовищі:
(табл. 2.1)

Таблиця 2.1

Основні інструменти автоматизації обліку необоротних активів

Програмний продукт	Функціональне призначення	Роль в обліковому процесі
M.E.Doc	Електронний документообіг та звітність	Формування та подання бухгалтерської і податкової звітності, обмін первинними документами
Microsoft Excel	Обробка та аналіз даних	Ведення аналітичних таблиць, розрахунків амортизації, узагальнення руху необоротних активів
Microsoft Word	Документальне оформлення	Підготовка актів, наказів, внутрішніх розпорядчих документів
Електронна база даних (локальна/мережева)	Зберігання інформації	Накопичення даних про об'єкти необоротних активів, історія їх руху
Облікове програмне середовище (інтегроване використання)	Комплексна обробка інформації	Автоматизація всіх етапів обліку від первинного документування до звітності

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Автоматизація облікового процесу в закладі освіти значно підвищила ефективність управління необоротними активами. Передусім забезпечується оперативність обробки інформації, оскільки дані вносяться та оновлюються безпосередньо в електронному середовищі, що мінімізувало часові витрати на формування облікових регістрів. Зменшено ймовірність арифметичних та технічних помилок, які виникали при ручному веденні обліку, а також підвищено рівень контрольованості всіх операцій з активами.

Використання автоматизованих систем супроводжується певними обмеженнями. До них належить залежність від технічного забезпечення та стабільності програмного середовища, необхідність постійного оновлення програмного забезпечення, а також потреба у належному рівні цифрової компетентності працівників бухгалтерської служби. Окремим аспектом виражені ризики втрати даних у разі технічних збоїв та неналежного резервного копіювання.

На наш погляд, подолання зазначених недоліків можливе шляхом впровадження систематичного резервного копіювання облікової інформації, організації регулярного підвищення кваліфікації працівників щодо роботи з програмними продуктами, а також використання ліцензійного програмного забезпечення з технічною підтримкою. Додатково доцільно створити внутрішні регламенти роботи з електронними даними, щоб забезпечити уніфікацію процедур та підвищити рівень інформаційної безпеки.

Тож, організацією облікового процесу необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» забезпечено чітку послідовність усіх операцій з майном, починаючи від його надходження і завершуючи вибуттям. Система базується на документальному підтвердженні кожного етапу, розподілі відповідальності між працівниками та використанні сучасних засобів автоматизації, що в результаті забезпечило впорядковане управління матеріально-технічною базою закладу.

2.2 Синтетичний та аналітичний облік необоротних активів в закладі освіти

Ефективна організація обліку необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» представлено складовою системи бухгалтерського обліку бюджетної установи, оскільки саме ці активи становлять матеріально-технічну базу освітнього процесу. До їх складу входять навчальні корпуси, виробничі майстерні, сільськогосподарська техніка, земельні ділянки, бібліотечні фонди та нематеріальні ресурси, що забезпечують підготовку кваліфікованих фахівців. Узагальнення інформації про наявність, рух та стан таких активів здійснено за допомогою синтетичного обліку, який дозволив нам систематизувати дані на відповідних рахунках бухгалтерського обліку. У таблиці 2.2 наведено характеристику основних синтетичних рахунків, що використовуються для обліку необоротних активів у ліцеї, а також розкрито їх економічний зміст і практичне призначення.

Синтетичний облік необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Рахунок	Назва синтетичного рахунка	Тип рахунка	Що відображається		Призначення в аграрному ліцеї
			По дебету	По кредиту	
10	Основні засоби та інвестиційна нерухомість	Активний	Первісна вартість ОЗ, інвестиційної нерухомості	Вибуття, переоцінка, передача	Навчальні будівлі, земельні ділянки, трактори, теплиці
11	Інші необоротні матеріальні активи	Активний	Первісна вартість малоцінних активів, фондів	Вибуття, списання	Бібліотечні фонди, музейні експонати, інструменти
12	Нематеріальні активи	Активний	Первісна вартість прав, ліцензій	Вибуття, амортизація	Навчальні програми, авторські права на посібники
13	Капітальні інвестиції	Активний	Витрати на придбання/будівництво ОЗ	Закінчення інвестицій, введення в експлуатацію	Капітальний ремонт майстерень, будівництво ферми
14	Знос (амортизація) необоротних активів	Пасивний	Нарахування амортизації	Списання при вибутті	Накопичений знос тракторів, будівель, обладнання

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Використання рахунків класу 1 забезпечило системне відображення вартості основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних ресурсів, а також витрат на їх придбання чи створення. Використання даних рахунків дозволило отримувати достовірні дані для складання фінансової звітності та здійснення загального контролю за ефективністю використання державного майна.

Синтетичний облік має узагальнений характер, який не дозволяє повною мірою відобразити специфіку використання окремих об'єктів у навчально-виробничому процесі аграрного ліцею. Такі об'єкти як трактори,

сільськогосподарська техніка, навчальні лабораторії і теплиці потребують більш детального контролю за їх технічним станом, місцем експлуатації та відповідальними особами. Саме тому синтетичний облік доповнено аналітичним, щоб забезпечити деталізацію інформації та підвищити рівень управління активами.

Правильна організація синтетичного обліку необоротних активів у ліцеї посилила підвищення прозорості облікових процесів та було забезпечено належний контроль за збереженням державного майна

Організація бухгалтерського обліку необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» базується не лише на їх ідентифікації та оцінці, а й правильному відображенні всіх господарських операцій за допомогою кореспонденції рахунків. Саме кореспонденція рахунків забезпечила взаємозв'язок між окремими обліковими елементами та дозволила системно відобразити процеси надходження, введення в експлуатацію, внутрішнього переміщення, модернізації, амортизації та вибуття необоротних активів. Для аграрного ліцею це мало особливе значення, оскільки його матеріально-технічна база сформована як із класичних освітніх об'єктів, так і з спеціалізованої техніки, виробничих приміщень та інші ресурсів, що використовуються у навчально-практичній діяльності. У таблиці 2.3 наведено основні типові господарські операції та відповідну кореспонденцію рахунків, що застосовується у процесі обліку необоротних активів установи.

Таблиця 2.3

**Кореспонденція рахунків з обліку необоротних активів у ДНЗ
«Коршівський професійний аграрний ліцей»**

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	Придбано основні засоби за кошти бюджету	1311	621
2	Введено в експлуатацію основні засоби	101	1311
3	Безоплатно отримано основні засоби	101	511
4	Придбано інші необоротні матеріальні активи	1312	621
5	Введено в експлуатацію інших необоротних матеріальних активів	111	1312
6	Придбано нематеріальні активи	1313	621
7	Введено в експлуатацію нематеріальні активи	121	1313
8	Внутрішнє переміщення основних засобів	101	101
9	Передано інвентар у використання	111	111

10	Нараховано амортизацію основних засобів	8014	1411
11	Нараховано амортизацію інших необоротних матеріальних активів	8014	1412
12	Нараховано амортизацію нематеріальних активів	8014	1413
13	Відображено витрати на модернізацію	1311	621
14	Збільшено вартість об'єкта після модернізації	101	1311
15	Списано знос основних засобів	1411	101
16	Списано залишкову вартість основних засобів	8013	101
17	Списано знос інших необоротних матеріальних активів	1412	111
18	Списано залишкову вартість інших необоротних активів	8013	111
19	Списано знос нематеріальних активів	1413	121
20	Списано залишкову вартість нематеріальних активів	8013	121
21	Безоплатно передано основні засоби	401	101
22	Списано знос при безоплатній передачі	1411	401

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Результати аналізу кореспонденції рахунків з обліку необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» підтвердили її системний і логічно впорядкований характер. Відображення господарських операцій здійснюється відповідно до економічної сутності кожного процесу (надходження активів супроводжується накопиченням витрат на рахунках капітальних інвестицій, після чого відбувається їх введення в експлуатацію з перенесенням вартості на відповідні рахунки обліку основних засобів, інших необоротних матеріальних або нематеріальних активів). Таким підходом забезпечено чітку послідовність облікових процедур, щоб потім контролювати формування первісної вартості активів.

Процес нарахування амортизації в ліцеї здійснюється систематично відповідно до встановлених норм. Використання рахунків витрат та рахунків зносу дозволило відобразити поступове перенесення вартості необоротних активів на витрати діяльності установи - це має особливе значення для об'єктивної оцінки вартості активів, що залишилися, а також для планування їх оновлення. В умовах аграрного ліцею, де значна частина основних засобів представлена технікою та обладнанням, правильне нарахування амортизації забезпечило своєчасне виявлення потреби в модернізації або заміні активів.

У кореспонденції рахунків також відображено процеси модернізації та поліпшення необоротних активів. Витрати на модернізацію спочатку

акумулюються як капітальні інвестиції, після чого збільшують балансову вартість відповідних об'єктів. У такий спосіб забезпечується достовірне відображення реальної вартості активів та підвищує якість фінансової інформації. У практичній діяльності ліцею така особливість відображення на рахунках бухгалтерського обліку, стосується оновлення навчальних майстерень і модернізації сільськогосподарської техніки.

Відображення операцій з вибуття необоротних активів супроводжується списанням їх залишкової вартості та накопиченого зносу. Такою кореспонденцією рахунків забезпечено правильне визначення фінансового результату від списання або передачі активів та дозволяє уникнути спотворення облікових даних. У випадку безоплатної передачі майна використання рахунків власного капіталу додатково підкреслюється специфіка бюджетних установ та їх фінансових взаємовідносин.

Аналітичним обліком необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» забезпечено деталізацію інформації про кожний об'єкт майна установи. На відміну від синтетичного обліку, яким узагальнено дані, аналітичний використовується для відстеження руху, стану, місця використання та відповідальних осіб щодо конкретних активів. У таблиці 2.4 наведено структуру аналітичного обліку необоротних активів із розкриттям змісту субрахунків, особливостей відображення операцій за дебетом і кредитом, а також їх практичного застосування в умовах діяльності ліцею.

Таблиця 2.4

Аналітичний облік необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Суб рахунок	Назва субрахунка	Що відображається		Що відображається
		По дебету	По кредиту	
1010	Інвестиційна нерухомість	Первісна вартість	Переоцінка, вибуття	Орендовані будівлі під навчальні майстерні
1011	Земельні ділянки	Вартість ділянок	Передача, продаж	Учбові поля, городи, пасовища
1012	Капітальні витрати на поліпшення земель	Витрати на меліорацію	Вибуття	Орошення, дренаж учбових полів

1013	Будівлі, споруди	Вартість будівель	Амортизація, вибуття	Навчальні корпуси, ангари, теплиці
1014	Машини та обладнання	Вартість верстатів, агрегатів	Вибуття, модернізація	Трактори, доїльні апарати, верстати
1015	Транспортні засоби	Вартість автобусів, вантажівок	Списання	Автобуси для перевезення учнів, вантажівок
1016	Інструменти, прилади, інвентар	Вартість ручного інструменту	Списання	Садовий інвентар, агрометеорологічні прилади
1017	Тварини та багаторічні насадження	Вартість худоби, садів	Списання, реалізація	Учбова ферма (коров'яник), плодовий сад
1018	Інші основні засоби	Інше обладнання	Вибуття	Меліораційне обладнання, комп'ютери
1111	Музейні фонди	Вартість експонатів	Втрата, передача	Аграрні музейні зразки техніки
1112	Бібліотечні фонди	Вартість книг	Списання	Фахова аграрна література
1113	Малоцінні необоротні матеріальні активи	Вартість інструментів	Списання (понад норму)	Ручні інструменти, посуд
1114	Білизна, одяг, взуття	Вартість форми	Списання	Уніформа для учнів, спецодяг
1116	Необоротні активи спецпризначення	Вартість спеціального обладнання	Вибуття	Обладнання для розподілу кормів
1211	Авторське право	Вартість прав	Амортизація	Розроблені навчальні посібники
1216	Інші нематеріальні активи	Ліцензії, програмне забезпечення	Вибуття	Програми для аграрного моделювання
1311	Капінвестиції в основні засоби	Витрати на будівництво	Введення в експлуатацію	Реконструкція тваринницьких приміщень
1411	Знос основних засобів	Нарахування зносу	Списання при вибутті	Знос тракторів, будівель, землі (частково)
1412	Знос інших необоротних мат. активів	Нарахування зносу	Списання	Знос бібліотечних фондів, інструментів

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Використання широкого спектру субрахунків потрібне для відображення не лише загальної вартості активів, а й їх характеристик (вид, функціональне призначення та сферу використання).

Значною перевагою аналітичного обліку представлена можливість здійснення ефективного контролю за збереженням майна та його раціональним

використанням. Деталізація за субрахунками дає змогу відстежувати рух кожного об'єкта, визначати його місцезнаходження, технічний стан і відповідальних осіб. У практичній діяльності ліцею таке розмежування використовується для запобігання втратам і нецільового використання ресурсів.

Аналітичний облік також потрібен для забезпечення точності нарахування амортизації та формування достовірної вартості необоротних активів. Завдяки детальному обліку кожного об'єкта забезпечується правильне визначення строків його корисного використання, що дуже актуально для техніки та обладнання, які активно використовуються у виробничому навчанні.

Як вже було зазначено, в ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» організація обліку необоротних активів ґрунтується на поєднанні синтетичного та аналітичного обліку, які забезпечують різні рівні узагальнення інформації. Для більшої деталізації у таблиці 2.5 наведено порівняльну характеристику переваг і недоліків синтетичного та аналітичного обліку необоротних активів.

Таблиця 2.5

Переваги та недоліки синтетичного і аналітичного обліку необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Вид обліку	Характеристика	Переваги	Недоліки
Синтетичний облік	Загальна сутність	Узагальнене відображення необоротних активів у грошовій формі	Відсутність деталізації по кожному об'єкту
	Інформаційна роль	Формування даних для фінансової звітності	Недостатність інформації для внутрішнього управління
	Контроль	Контроль загальної вартості майна ліцею	Відсутній контроль за окремими об'єктами
	Простота ведення	Простота узагальнення та ведення обліку	Спрощення призводить до втрати інформації
	Швидкість	Швидке отримання загальних показників	Не відображає стан конкретних активів
	Управління	Використовується для стратегічного аналізу	Обмежене застосування для оперативних рішень
Аналітичний облік	Загальна сутність	Детальний облік кожного об'єкта	Складність і трудомісткість
	Інформаційна роль	Повна інформація про стан, місце і вартість активів	Великий обсяг даних
	Контроль	Контроль за збереженням і відповідальними особами	Потребує постійного оновлення

	Точність	Точне нарахування амортизації	Ризик помилок при великій кількості даних
	Управління	Ефективне прийняття управлінських рішень	Витрати часу і ресурсів
	Документування	Повне документальне забезпечення	Велика кількість документів

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Синтетичним обліком необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» забезпечено узагальнене відображення інформації про майно закладу у грошовому вираженні. На його основі формуються показники фінансової звітності, що відображають загальну вартість та структуру активів. У такий спосіб забезпечено системність облікових даних, на основі чого здійснюється контроль за загальним обсягом необоротних ресурсів. Водночас рівень деталізації обмежений, оскільки окремі об'єкти майна не відображаються у розрізі їх характеристик, місця використання та відповідальних осіб.

Аналітичним обліком забезпечено деталізацію інформації щодо кожного об'єкта необоротних активів. У розрізі субрахунків відображаються конкретні будівлі, техніка, обладнання, бібліотечні фонди, земельні ділянки та інші активи. Така система дозволяє бухгалтерам фіксувати рух кожного об'єкта, його стан, рівень зносу та місце експлуатації. У межах аграрного ліцею це стосується тракторів, навчальних майстерень, теплиць, сільськогосподарських машин та іншого обладнання, що використовується у практичній підготовці здобувачів освіти.

Аналітичним обліком забезпечено точність відображення амортизаційних процесів та формування залишкової вартості активів - це створило основу для контролю за ступенем зносу майна та визначення потреби в його оновленні (модернізації). Ведення такого обліку супроводжується значним обсягом первинної інформації, для якої потрібна систематизація та постійне оновлення. Збільшення кількості облікових позицій лиш ускладнило обробку даних та підвищило рівень навантаження на обліковий персонал.

Тож, синтетичний облік та аналітичний облік утворюють єдину систему бухгалтерського обліку необоротних активів. Перший забезпечив узагальнені показники для фінансової звітності, другий сформував деталізовану інформацію для внутрішнього контролю та управління. Їх взаємодія забезпечила повноту облікових даних, але для більш якісного облікового процесу, потрібно внести ряд корективів, які більш детально виначено в 3 розділі.

2.3. Особливості внутрішнього контролю необоротних активів в закладі освіти

Внутрішній контроль необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» представлено складовою системи управління майном закладу, що забезпечила дотримання порядку їх надходження, використання, збереження та вибуття. На рисунку 2.2 наведено схему розподілу відповідальності та основні напрями контролю за необоротними активами у ліцеї.

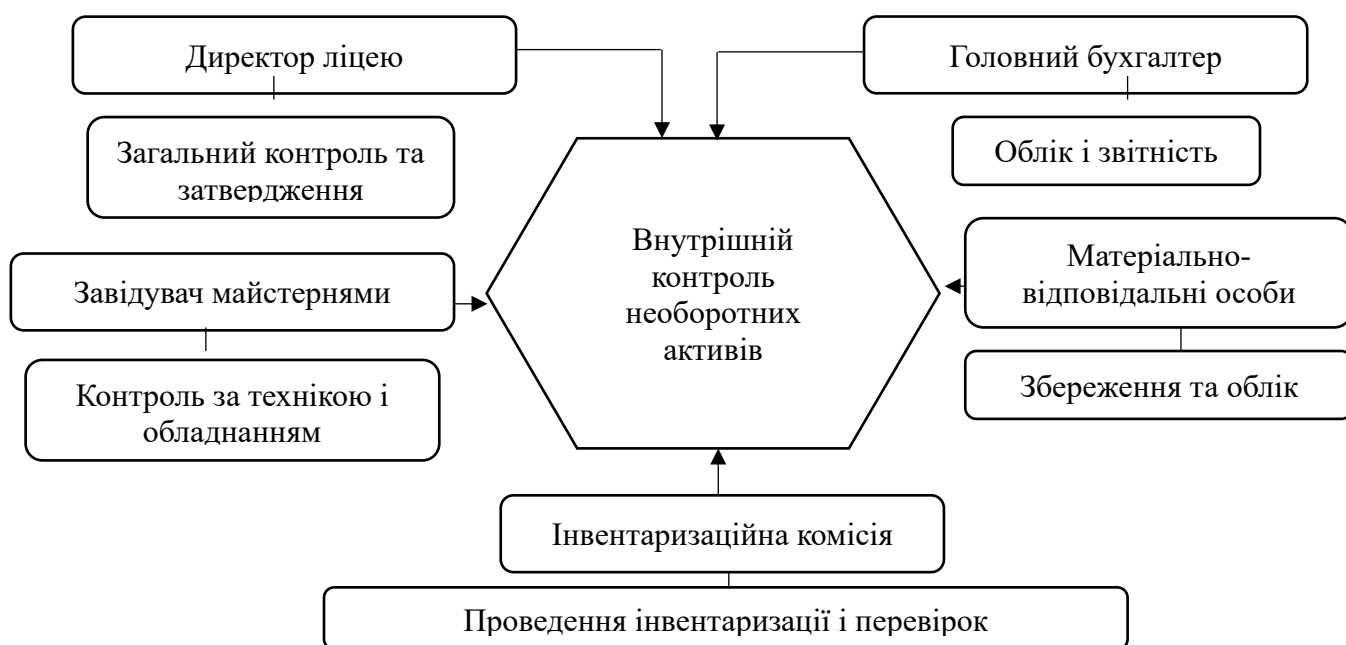

Рис. 2.2. Організація внутрішнього контролю необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Система внутрішнього контролю необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» побудована як багаторівнева структура, у якій кожен учасник виконує чітко визначені функції, спрямовані на забезпечення збереження та ефективного використання матеріально-технічної бази. Центральне місце в цій системі займає директор ліцею, який здійснює загальне керівництво процесами контролю, затверджує рішення щодо руху активів, списання, модернізації та відповідає за організацію внутрішньої системи управління майном. Його функція полягає у стратегічному контролі та забезпеченні дотримання нормативних вимог щодо використання державного майна.

Головний бухгалтер виконує функції обліково-контрольного характеру, забезпечуючи правильне відображення всіх операцій з необоротними активами у бухгалтерському обліку. До його обов'язків входить контроль за первісним визнанням активів, нарахуванням амортизації, відображенням модернізації, переоцінки та вибуття майна. Даний фахівець також формує звітність, яка відображає реальний стан матеріально-технічної бази закладу.

Завідувачі майстернями та керівники структурних підрозділів відповідають за безпосереднє використання обладнання, техніки та інвентарю у навчальному процесі. Їх функція полягає у забезпеченні належного технічного стану майна, дотриманні правил експлуатації та своєчасному виявленні потреби в ремонті або заміні обладнання. Саме на цьому рівні здійснюється первинний контроль за фактичним станом необоротних активів, що використовується у практичній підготовці здобувачів освіти.

Матеріально відповідальні особи забезпечують фізичне збереження майна, його облік у межах закріплених за ними об'єктів та дотримання правил використання. Вони ведуть первинну документацію, контролюють наявність активів і несуть відповідальність за їх цілісність. Їх діяльність представлена основною складовою системи внутрішнього контролю, оскільки саме на цьому рівні фіксується фактичний стан майна та запобігається його втратам або пошкодженням.

Інвентаризаційна комісія виконує функцію періодичного контролю, здійснюючи перевірку фактичної наявності необоротних активів та їх відповідності даним бухгалтерського обліку. Під час інвентаризації перевіряється стан майна, правильність його обліку, наявність документального підтвердження та відповідність фактичних даних обліковим. За результатами перевірок складаються акти та інвентаризаційні описи, які є підставою для внесення коригувань у бухгалтерський облік.

Варто підкреслити, що система внутрішнього контролю необоротних активів у ліцеї забезпечила комплексний підхід до управління майном, поєднуючи адміністративний, бухгалтерський та виробничий рівні контролю. Така структура дозволила забезпечити безперервний нагляд за станом активів, своєчасне виявлення відхилень, підвищення рівня їх збереження та ефективності використання у навчально-виробничому процесі.

Внутрішнім контролем необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» забезпечено збереження матеріально-технічної бази, раціональне використання основних засобів, своєчасне виявлення відхилень та запобігання втратам. Ефективність такої системи значною мірою залежить від організації контрольних процедур, розподілу відповідальності між працівниками, рівня документального забезпечення та періодичності проведення інвентаризацій. Водночас внутрішній контроль має як сильні сторони, так і певні недоліки, що впливають на загальну результативність управління необоротними активами в закладі: (табл. 2.6)

Таблиця 2.6

**Переваги та недоліки внутрішнього контролю необоротних активів у ДНЗ
«Коршівський професійний аграрний ліцей»**

Переваги внутрішнього контролю	Недоліки внутрішнього контролю
Забезпечення збереження основних засобів та запобігання їх втратам або псуванню	Недостатній рівень автоматизації облікових та контрольних процедур
Регулярне проведення інвентаризацій та звірок фактичної наявності активів	Значна залежність від людського фактору та можливі помилки персоналу
Чіткий розподіл відповідальності між матеріально відповідальними особами	Недостатня оперативність реагування на виявлені порушення

Підвищення ефективності використання матеріально-технічної бази	Обмеженість сучасних цифрових інструментів контролю
Можливість своєчасного виявлення надлишків, нестач або непридатних активів	Формальний характер окремих контрольних процедур
Формування дисципліни у сфері обліку та експлуатації майна	Недостатній рівень аналітичного узагальнення результатів контролю

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Внутрішній контроль необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» загалом спрямовано на забезпечення збереження майна та підтримання належного рівня його використання. Його переваги полягають у системності проведення інвентаризацій, наявності відповідальних осіб за збереження активів, а також у можливості оперативного виявлення порушень та відхилень у процесі експлуатації основних засобів. Перелічені сильні сторони підвищують дисципліну обліку та загальне зміцнення матеріально-технічної бази закладу.

Наявні недоліки підтвердили необхідність удосконалення системи внутрішнього контролю, зокрема в частині автоматизації процесів, підвищення точності облікових даних та мінімізації впливу людського фактору. В окремих випадках контрольні заходи носять формальний характер, які лиш знижують їх ефективність та не дозволяють повною мірою забезпечити аналітичну глибину оцінки стану необоротних активів.

Недостатній рівень цифровізації та обмежене використання сучасних інформаційних технологій ускладнюють оперативне прийняття управлінських рішень щодо руху та стану основних засобів. Через це виникла потреба у вдосконаленні підходів до організації внутрішнього контролю з урахуванням сучасних вимог до управління державними та освітніми установами.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ ДНЗ «КОРШІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ»

3.1. Аналіз наявності, складу і структури необоротних активів в закладі освіти

У системі обліку та управління майном ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» необоротні активи використовуються для забезпечення освітнього процесу та функціонування матеріально-технічної бази закладу. Водночас у структурі необоротних активів даного закладу освіти фактично представлені лише основні засоби, які формують базу довгострокового використання. Саме вони забезпечують стабільність функціонування ліцею, оскільки включають будівлі, обладнання, інструменти, транспортні засоби та інші матеріальні ресурси, необхідні для організації навчально-виробничого процесу.

Основні засоби як складова необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» були чітко сформовані та відображені в обліку лише з початку 2025 року. Зазначена інформація підтвердила оновлення підходів до систематизації обліку майна, а також про уточнення структури активів закладу. Відображення основних засобів з початку року дало нам змогу забезпечити більш прозорий контроль за їх рухом, станом та ефективністю використання протягом звітного періоду.

Упродовж 2025 року відбулося формування та часткова трансформація структури основних фондів, що відображено в динаміці їх вартості на початок і кінець року. Представлені результати дозволили оцінити не лише загальний стан матеріальної бази, а й виявити тенденції її зміни під впливом експлуатації, зносу та внутрішніх перерозподілів: (табл. 3.1) (Додаток Б – Додаток Г)

Динаміка основних фондів ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» за 2025 р., тис. грн

№ з/п	Склад основних фондів	Початок року, тис. грн	Кінець року, тис. грн	Абсолютне відхилення, тис. грн	Відносне відхилення, %	Темп приросту, %
1	Будівлі	21505106	21505106	-	-	-
2	Машини та обладнання	471888	450524	-21364	-4,53	-4,53
3	Транспортні засоби	80178	80178	-	-	-
4	Інструменти, прилади, інвентар	225558	183097	-42461	-18,83	-18,83
5	Бібліотечні фонди	47608	43451	-4157	-8,73	-8,73
6	Малоцінні необоротні матеріальні активи	18428	18428	-	-	-
7	Інші основні фонди	43451	47608	4157	9,57	+9,57
8	Всього	22392247	22328392	-63855	-0,29	-0,29

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Результати аналізу динаміки основних фондів ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» за 2025 рік дали нам змогу охарактеризувати зміни у вартості та структурі матеріально-технічної бази закладу, яка забезпечує реалізацію освітнього процесу. У межах необоротних активів у закладі представлені виключно основні засоби, що формують довгострокову основу функціонування установи. До їх складу входять будівлі, машини та обладнання, транспортні засоби, інструменти, прилади та інвентар, бібліотечні фонди, малоцінні необоротні матеріальні активи та інші основні фонди. Саме перелічені елементи забезпечили матеріальну базу навчання, виробничої практики та адміністративного функціонування закладу.

Формування основних засобів у наведеній структурі простежується з початку 2025 року, що відобразило узгоджене відображення облікових даних у звітності та систематизацію складу необоротних активів - це дозволило аналізувати їх рух у межах одного звітного періоду, зіставляючи показники на

початок і кінець року. Загальна вартість основних фондів на початок року становила 22392247 тис. грн, а на кінець року зменшилась до 22328392 тис. грн, що сформувало від'ємне абсолютне відхилення 63 855 тис. грн та відносну зміну на рівні -0,29%. Представлена динаміка підтвердила переважання процесів вибуття та зносу над процесами оновлення матеріальних активів упродовж року.

Структурно основні фонди характеризуються надмірною концентрацією у групі будівель, частка яких перевищує 96% як на початок, так і на кінець року - це означало, що матеріально-технічна база закладу має переважно нерухомий характер, тоді як частка активних елементів виробничого призначення була незначною. Машини та обладнання становлять близько 2% і демонструють зменшення на 21364 тис. грн, що відобразило зниження їх вартості на 4,53%. Подібна тенденція спостерігається й щодо інструментів, приладів та інвентарю, де скорочення становить 42461 тис. грн або 18,83%, що стало найбільш суттєвим скороченням серед усіх груп активів.

Бібліотечні фонди також демонструють зменшення на 4157 тис. грн, що відповідало -8,73%, тоді як малоцінні необоротні матеріальні активи залишилися без змін. Єдиною групою, яка показала приріст, були інші основні фонди, де збільшення становить 4157 тис. грн або 9,57% - таким приростом було частково компенсовано загальне зменшення, однак не змінилась загальна тенденція до скорочення вартості активів.

Паралельно зі змінами у вартості основних фондів відбулось зростання рівня їх зносу, який збільшився з 17199 842 тис. грн до 17574 327 тис. грн. Представлені зміни призвели до підвищення коефіцієнта зносу з 0,77 до 0,79, що свідчило про подальше старіння матеріально-технічної бази.

У структурному розрізі основні фонди характеризуються домінуванням будівель, а також незначною часткою машин та обладнання, інструментів, приладів, бібліотечних фондів, транспортних засобів та інших елементів. Представлена нижче структура (табл. 3.2) відобразила специфіку освітнього закладу, де основний акцент припадає на нерухоме майно, тоді як активна

частина фондів має допоміжний характер і використовується для забезпечення навчального процесу та адміністративної діяльності.

Таблиця 3.2

Динаміка структури основних фондів ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» за 2025 р., %

№ з/п	Склад основних фондів	Початок року, %	Кінець року, %	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %	Темп приросту, %
1	Будівлі	96,04	96,31	0,27	0,28	+0,28
2	Машини та обладнання	2,11	2,02	-0,09	-4,27	-4,27
3	Транспортні засоби	0,36	0,36	-	-	-
4	Інструменти, прилади, інвентар	1,01	0,82	-0,19	-18,81	-18,81
5	Бібліотечні фонди	0,21	0,19	-0,02	-9,52	-9,52
6	Малоцінні необоротні матеріальні активи	0,08	0,08	-	-	-
7	Інші основні фонди	0,19	0,21	0,02	10,53	10,53
8	Всього	100,00	100,00	-	-	-

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Ми підкреслили відносну стабільність загальної структури майна при одночасному перерозподілі питомої ваги окремих складових. Загальна структура на початок і кінець року залишалась незмінною за сумарним значенням 100%, однак всередині неї відбуваються зміни, які відобразили процеси зносу, вибуття та часткового оновлення окремих груп основних засобів.

Найбільш вагомою складовою залишаються будівлі, частка яких становить 96,04% на початок року та збільшується до 96,31% на кінець року - цим зумовлено подальше посилення концентрації основних фондів у нерухомому майні, що зменшує частку активних елементів, які безпосередньо беруть участь у забезпеченні навчального процесу. Водночас машини та обладнання демонструють зменшення питомої ваги з 2,11% до 2,02%, що супроводжується відносним скороченням на 4,27%, такі результати були пов'язані з фізичним зносом та частковим вибуттям окремих одиниць техніки.

Інструменти, прилади та інвентар зменшили свою частку з 1,01% до 0,82%, що стало найбільш суттєвим зниженням серед усіх груп і становить 18,81% відносного відхилення. Отримані результати вказували про поступове скорочення активної виробничої бази, яка використовується у практичному навчанні. Бібліотечні фонди також демонстрували зниження з 0,21% до 0,19%, що відобразило поступове зменшення їх частки у загальній структурі активів.

Транспортні засоби та малоцінні необоротні матеріальні активи залишились стабільними без змін у структурі, через відсутність суттєвого оновлення та вибуття за даними групами. Водночас інші основні фонди демонструють незначне зростання з 0,19% до 0,21%, які сформували позитивну динаміку на рівні 10,53% і частково компенсували скорочення в інших категоріях.

Загальна картина структури основних фондів характеризується переважанням нерухомої складової над рухомою та виробничою частиною, що створює певну диспропорцію у функціональному наповненні матеріально-технічної бази. Незначні коливання питомої ваги окремих елементів підтвердили повільні структурні зміни, які не призводять до суттєвої перебудови загальної системи активів, однак вказують на поступове зменшення частки активної технічної бази.

3.2. Оцінка ефективності використання необоротних активів в закладі освіти

Динаміка наявності та руху основних фондів ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» стала основною складовою аналізу стану матеріально-технічної бази закладу, оскільки дозволяє оцінити процеси її формування, використання та поступового вибуття. Основні фонди у закладі виражені базою забезпечення освітнього процесу, формуючи умови для здійснення навчальної, практичної та адміністративної діяльності. Вони відобразили довгострокові ресурси установи, що підлягають обліку, амортизації та контролю в процесі експлуатації: (табл. 3.3)

Динаміка наявності і руху основних фондів ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» за 2024 - 2025 р.

№ з/п	Показники	2024	2025	Відхилення (+ / -)
1	Наявність основних фондів на початок року	5201404,60	4754064,34	-447340,26
2	Поступило та введено в експлуатацію	—	—	—
3	Вибуло в звітному році	447340,26	404963,86	-42376,40
4	Наявність основних фондів на кінець року	4754064,34	4349100,48	-404963,86
5	Коефіцієнт відновлення	0	0	0
6	Коефіцієнт вибуття	0,086	0,085	-0,001
7	Коефіцієнт заміни	0	0	0
8	Знос основних фондів на кінець року	447340,26	404963,86	42376,4
9	Коефіцієнт зносу	0,094	0,093	-0,001
10	Коефіцієнт придатності	0,906	0,907	0,001

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

У структурі руху основних фондів аналізуються показники, що характеризують їх зміну протягом звітного періоду, зокрема наявність на початок і кінець року, обсяги вибуття, а також розрахункові коефіцієнти відновлення, вибуття, заміни, зносу та придатності. Такий підхід дав змогу комплексно оцінити не лише кількісні зміни у вартості активів, а й якісні процеси, пов'язані з їх старінням та оновленням.

Особливістю наведених даних була відсутність надходження та введення нових основних фондів у 2024–2025 роках, що вказувало про переважання процесів вибуття над оновленням матеріальної бази - це сформувало загальну тенденцію до скорочення вартості основних засобів, що відображається у зменшенні їх наявності на кінець року та зниженні окремих фінансових показників. Водночас коефіцієнти відновлення та заміни залишаються на нульовому рівні, що означає відсутність оновлення вибулого майна.

Результати аналізу підтвердили, що на початок 2024 року вартість основних фондів становила 5201404,60 грн, а на кінець 2025 року зменшилась до 4349100,48 грн. Представлена динаміка підтвердила загальну тенденцію до скорочення матеріальної бази. Вибуття основних фондів у 2024 році становило 447340,26 грн, а у 2025 році – 404963,86 грн, що вказувало про певне зменшення

темтів вибуття, однак не змінює загальної негативної динаміки скорочення активів.

Коефіцієнт вибуття зменшився з 0,086 до 0,085, що вказувало на незначне уповільнення процесу списання або втрати активів. При цьому знос основних фондів також зменшився у вартісному вираженні, проте коефіцієнт зносу залишається стабільно високим (0,094 та 0,093), через значну частку зношених активів у загальній структурі майна. Коефіцієнт придатності, навпаки, демонстрував незначне зростання з 0,906 до 0,907, що формально вказувало на збереження високого рівня придатності наявних фондів, однак це не компенсували відсутності оновлення.

Забезпеченість та ефективність використання основних засобів у взаємозв'язку з чисельністю персоналу ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» представлено основним напрямом економічного аналізу, оскільки дозволило оцінити співвідношення між матеріально-технічною базою закладу та кадровими ресурсами, які безпосередньо її використовують. Основні засоби у даному випадку виражені базовою складовою ресурсного забезпечення освітнього процесу, тоді як персонал визначає інтенсивність їх експлуатації, рівень навантаження та загальну ефективність використання. Тому аналіз взаємозв'язку цих двох складових дав можливість оцінити не лише стан матеріальної бази, а й ступінь її достатності для забезпечення зростаючих потреб закладу: (табл. 3.4)

Таблиця 3.4

Забезпеченість та ефективність використання основних засобів у зв'язку з чисельністю персоналу ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» (2024–2025 рр.)

Показники	2024 рік	2025 рік	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	22392247	22328392	-63855	-0,29
Загальна чисельність працівників, осіб	39	55	16	41,03
Фондозабезпеченість (основні засоби / працівник), тис. грн	574160,18	405970,76	-168189,42	-29,30

Фондоозброєність праці (робітники)	658594,03	455681,47	- 202912,56	- 30,81
Коефіцієнт завантаження персоналу основними засобами	0,000068	0,000123	0,000055	80,88
Частка адміністративного персоналу, %	12,8	10,9	-1,9	- 14,84

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

Середньорічна вартість основних засобів у 2024 році становила 22 392 247 тис. грн, а у 2025 році зменшилась до 22 328 392 тис. грн, що сформувало абсолютне відхилення у розмірі 63 855 тис. грн або 0,29% - це вказувало про незначне скорочення загального обсягу матеріально-технічної бази без кардинальних структурних змін. Водночас чисельність працівників за цей період зросла з 39 до 55 осіб, тобто на 16 осіб або 41,03%, що суттєво змінило співвідношення між ресурсами та їх користувачами.

Фондозабезпеченість, яка характеризує обсяг основних засобів, що припадає на одного працівника, знизилась з 574160,18 тис. грн до 405970,76 тис. грн, такий результат означав скорочення на 168189,42 тис. грн або 29,30%. Це свідчить про те, що при зростанні кількості персоналу забезпеченість кожного працівника основними засобами зменшилася, тобто навантаження на наявні ресурси зросло. Подібна тенденція простежується і за показником фондоозброєності праці, який зменшився на 202912,56 тис. грн або 30,81%, що також підтвердило зниження рівня матеріального забезпечення працівників засобами праці.

Коефіцієнт завантаження персоналу основними засобами, навпаки, зріс з 0,000068 до 0,000123, що у відносному вираженні становить 80,88% - це означало, що кожен працівник у 2025 році використовує більший обсяг основних засобів у розрахунку на одиницю показника, що відобразило зростання інтенсивності експлуатації матеріально-технічної бази. Така ситуація стала наслідком як збільшення чисельності персоналу, так і відсутності пропорційного оновлення.

Частка адміністративного персоналу зменшилась з 12,8% до 10,9%, через зростання питомої ваги робітників у загальній структурі працівників. Представлена динаміка призводить до збільшення кількості працівників, які безпосередньо залучені до використання основних засобів у навчально-виробничому процесі, що додатково підсилило навантаження на матеріально-технічну базу закладу.

Рейтингова оцінка ефективності використання основних засобів ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» дав змогу узагальнити результати попередніх аналітичних розрахунків і визначити інтегральний рівень використання матеріально-технічної бази закладу. Рейтингова оцінка проведена з метою систематизації різномірних показників в єдину узагальнену характеристику, щоб забезпечити порівняння результатів у динаміці: (табл. 3.5)

Таблиця 3.5

**Рейтингова оцінка ефективності використання основних засобів ДНЗ
«Коршівський професійний аграрний ліцей» (2024–2025 рр.)**

Показники ефективності основних засобів	2024 рік	2025 рік	Еталон	Стандартизований 2024	Стандартизований 2025
Фондовіддача основних засобів	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Фондомісткість	0,20	0,20	0,20	1,00	1,00
Фондоозброєність праці	0,65	0,45	0,50	0,90	0,75
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,10	0,08	0,10	1,00	0,80
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,77	0,79	0,80	0,95	0,99
Рентабельність використання основних засобів	0,00	0,00	0,10	0,00	0,00
Рейтингова оцінка ефективності R	4,50	4,50	—	—	—
Ранг закладу	1	1	—	—	—

Джерело: сформовано автором на основі даних ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

У 2024 та 2025 роках значення рейтингової оцінки ефективності використання основних засобів залишаються стабільними на рівні 4,50, а ранг закладу незмінно відповідає першому місцю - це вказувало на відносно стійкий

загальний рівень ефективності управління основними засобами, незважаючи на внутрішні зміни окремих показників. Представлена стабільність пояснюється компенсаційним характером змін (зниження одних показників частково врівноважується стабільністю або покращенням інших складових).

Фондовіддача основних засобів упродовж досліджуваного періоду залишається на рівні 1,00, що свідчило про незмінну віддачу від використання матеріально-технічної бази. Фондомісткість також зберігається на стабільному рівні 0,20, що характеризує відносно сталі витрати основних засобів на одиницю результату діяльності - це вказувало на відсутність різких змін у загальній ефективності використання ресурсів у процесі освітньої діяльності.

Разом із тим спостерігається зниження фондоозброєності праці з 0,65 до 0,45 при еталонному значенні 0,50, цим підтверджено зменшення забезпеченості працівників основними засобами - це узгоджується з попередніми розрахунками щодо зростання чисельності персоналу та відносно стабільної вартості основних засобів, що призводить до зниження рівня матеріального забезпечення працівників засобами праці.

Коефіцієнт оновлення основних засобів зменшилось з 0,10 до 0,08, що вказувало про уповільнення процесів відтворення матеріально-технічної бази. При цьому коефіцієнт зносу зростає з 0,77 до 0,79, наближаючись до еталонного значення 0,80, що відображає посилення процесів старіння основних засобів. Така комбінація показників підтвердила переважання експлуатаційного використання над оновленням, що поступово підвищило рівень зношеності активів.

Рентабельність використання основних засобів упродовж обох років залишився на нульовому рівні, що характерно для закладів освіти та відобразило специфіку їх діяльності, де основні засоби використовуються не для отримання прибутку, а для забезпечення освітнього процесу. Водночас стандартизовані показники демонстрували переважно високі значення для фондовіддачі, фондомісткості та коефіцієнта зносу, що сформувало загальний високий рівень рейтингової оцінки.

3.3. Напрями удосконалення обліку та контролю необоротних активів в закладі освіти

У процесі дослідження системи обліку необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» було виявлено низку організаційних та методичних недоліків, що пов'язані з недостатнім рівнем автоматизації облікових процедур, обмеженою деталізацією аналітичного обліку, а також фрагментарністю контролю за станом та рухом основних засобів. Крім того, спостерігається недостатня інтеграція між обліковими та контрольними процесами, що ускладнює формування повної та своєчасної інформації для управлінських рішень. Саме ці обставини зумовлюють необхідність формування напрямів удосконалення обліку необоротних активів, спрямованих на підвищення точності, оперативності та аналітичної цінності інформації.

Таблиця 3.6

Напрями удосконалення обліку необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»

№ з/п	Проблема в обліку необоротних активів	Напрямок удосконалення	Очікуваний результат	Відповідальні
1	Частково ручний облік основних засобів	Впровадження автоматизованої системи бухгалтерського обліку (електронні реєстри ОЗ)	Скорочення помилок, підвищення точності облікових даних	Бухгалтерія, головний бухгалтер
2	Недостатня деталізація аналітичного обліку	Розширення аналітичних рахунків за видами та групами основних засобів	Поглиблений контроль руху кожного об'єкта	Бухгалтерія
3	Фрагментарне оновлення даних про стан активів	Впровадження регулярного моніторингу та цифрового обліку зносу	Актуальна інформація про стан активів	Економічна служба
4	Недостатня інтеграція обліку та інвентаризації	Запровадження єдиної електронної інвентаризаційної бази	Узгодженість фактичних і облікових даних	Комісія з інвентаризації
5	Слабка аналітика використання ОЗ	Впровадження системи показників ефективності використання ОЗ	Підвищення обґрунтованості управлінських рішень	Адміністрація закладу

У перспективі впровадження запропонованих напрямів удосконалення дозволить сформувати більш ефективну систему обліку необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей». Очікується, що запровадження автоматизованої системи бухгалтерського обліку забезпечить зменшення кількості помилок у первинних та узагальнюючих документах, скорочення часу на обробку інформації та підвищення точності відображення руху основних засобів. При цьому витрати на впровадження програмного забезпечення та навчання персоналу будуть одноразовими або короткостроковими, тоді як ефект від підвищення якості обліку матиме довгостроковий характер і проявлятиметься протягом усього періоду експлуатації системи.

Розширення аналітичного обліку за видами та групами основних засобів дозволить забезпечити більш глибоку деталізацію інформації щодо кожного об'єкта, що сприятиме кращому контролю за їх рухом, зносом та використанням. У майбутньому це дасть можливість більш обґрунтовано планувати витрати на ремонт, модернізацію або заміну активів, а також оцінювати доцільність їх подальшої експлуатації. Очікується, що підвищення рівня деталізації обліку позитивно вплине на управлінські рішення щодо оптимізації структури основних засобів.

Запровадження системи регулярного моніторингу стану активів та цифрового обліку зносу забезпечить своєчасне оновлення інформації про технічний стан основних засобів, що дозволить уникнути їх надмірного зношення та неочікуваного виходу з експлуатації. У довгостроковій перспективі це сприятиме більш рівномірному розподілу витрат на оновлення матеріально-технічної бази та дозволить планувати інвестиції у розвиток закладу з урахуванням реального стану активів.

Створення єдиної електронної інвентаризаційної бази забезпечить узгодженість фактичних і облікових даних, що мінімізує ризики втрат, нестач або неправильного відображення основних засобів у звітності - це також підвищить прозорість облікового процесу та дозволить оперативно проводити інвентаризацію без значних витрат часу та ресурсів. У результаті витрати на

проведення контрольних заходів у майбутньому скорочуватимуться, оскільки частина процедур буде автоматизована.

Впровадження системи показників ефективності використання основних засобів дозволить сформувати цілісну систему оцінювання їх віддачі, рівня завантаження та доцільності використання. У такий спосіб буде створено умови для більш раціонального управління матеріально-технічною базою, що в подальшому підвищить ефективність використання ресурсів закладу. У довгостроковій перспективі такі заходи дозволять оптимізувати витрати на утримання та експлуатацію основних засобів, скоротити непродуктивні втрати та підвищити загальну результативність управління майном.

Рівень внутрішнього контролю необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей» сформувався під впливом традиційних облікових підходів, де значна частина процедур виконується вручну, а аналітична складова не завжди має завершений характер. У результаті контроль частіше фіксує вже наявні зміни, ніж попереджає їх, а інформація про стан основних засобів розпорошується між різними обліковими регістрами – через це було знижено оперативність управлінських рішень і створено потребу в переході до більш структурованої та технологічно узгодженої системи контролю.

Таблиця 3.7

**Напрями удосконалення внутрішнього контролю необоротних активів у
ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей»**

№ з/п	Недоліки системи контролю	Напрямок удосконалення	Очікуваний ефект	Відповідальні
1	Недостатня регулярність контрольних перевірок	Встановлення чіткого графіку внутрішнього контролю (щоквартально)	Своєчасне виявлення відхилень і втрат	Керівництво, бухгалтерія
2	Висока залежність від людського фактору	Автоматизація контрольних процедур через електронні системи обліку	Зменшення помилок та суб'єктивності	Бухгалтерія
3	Формальний характер інвентаризацій	Посилення відповідальності матеріально відповідальних осіб	Реальна відповідність облікових і фактичних даних	Комісія з інвентаризації

4	Відсутність системного аналізу результатів контролю	Запровадження аналітичних звітів за результатами перевірок	Підвищення управлінської ефективності	Адміністрація
5	Недостатній контроль за зносом основних засобів	Введення постійного моніторингу ступеня зносу та придатності	Оптимізація планування оновлення ОЗ	Економічна служба

Запропоновані напрями змін будуть формувати поступовий перехід від розрізнених контрольних дій до єдиної логіки управління необоротними активами. Регламентовані перевірки дозволять «защити» контроль у календарний цикл роботи закладу, завдяки чому інформація про стан майна не накопичуватиметься хаотично, а оновлюватиметься регулярно.

Далі ключову роль відіграватиме цифровізація. Автоматизовані системи обліку поступово витіснять ручні операції, і контроль перестане залежати від суб'єктивного фактору. Дані про рух, знос і використання основних засобів будуть формуватися у режимі постійного оновлення, що дасть змогу швидше виявляти відхилення. Витрати на впровадження таких рішень матимуть інвестиційний характер і поступово компенсуватимуться через скорочення часу на обробку інформації та зменшення обсягів коригувань у звітності.

Окремий ефект дасть посилення відповідальності матеріально відповідальних осіб, оскільки контроль перестане бути суто обліковою процедурою і набуде поведінкового виміру. Запропоноване нововведення вплине на дисципліну використання майна та зменшить кількість випадків неефективного і нецільового застосування активів. Інвентаризації в такій системі будуть виконувати не лише функцію перевірки, а й підтвердження достовірності постійних даних.

Аналітична складова контролю поступово стане центральною. Результати перевірок перетворюватимуться на основу для прогнозування зносу, планування ремонтів і визначення потреби в оновленні обладнання - це дозволить уникати різких пікових витрат на заміну основних засобів і рівномірніше розподіляти фінансове навантаження в часі.

ВИСНОВКИ

У процесі виконання кваліфікаційної роботи було здійснено комплексне теоретичне дослідження обліку необоротних активів у закладах освіти як важливого елемента системи управління ресурсами бюджетних установ. Зокрема, у першому розділі розкрито економічну сутність необоротних активів, обґрунтовано їх роль у забезпеченні безперервності освітнього процесу та визначено особливості функціонування в умовах неприбуткового сектору. Проведено систематизацію підходів до класифікації необоротних активів за функціональним призначенням, що дозволило поглибити розуміння їх структури та значення для формування матеріально-технічної бази закладів освіти. Визначено, що ефективне управління такими активами безпосередньо впливає на якість освітніх послуг, інноваційний розвиток та загальну ефективність функціонування освітніх установ.

У межах дослідження було детально проаналізовано методичні підходи до оцінки необоротних активів, зокрема визначення їх первісної вартості залежно від джерел надходження, а також охарактеризовано основні методи амортизації та їх вплив на фінансові результати діяльності установ. Особливу увагу приділено питанням вибуття необоротних активів, систематизовано основні способи списання, передачі та реалізації майна, а також визначено їх значення у контексті оновлення матеріально-технічної бази. Крім того, у роботі досліджено інформаційне забезпечення процесу оцінки активів, що включає первинні документи, облікові реєстри, ринкову інформацію та експертні оцінки, що в сукупності забезпечують достовірність та об'єктивність облікових даних.

Важливим результатом дослідження стало виявлення основних ризиків, пов'язаних із процесами оцінки та вибуття необоротних активів у закладах освіти, серед яких ключовими є недостовірність оцінки, порушення процедур інвентаризації, несвоєчасне списання активів та відсутність належного документального оформлення. Обґрунтовано необхідність формування

ефективної системи внутрішнього контролю, яка дозволить мінімізувати зазначені ризики та підвищити рівень фінансової дисципліни.

Окрему увагу приділено аналізу нормативно-правового регулювання обліку необоротних активів у закладах освіти. Досліджено ключові законодавчі та підзаконні акти, що визначають порядок обліку, оцінки, амортизації та вибуття активів, зокрема Бюджетний кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку в державному секторі та інші нормативні документи. Встановлено, що сучасна нормативна база забезпечує достатній рівень регламентації облікових процесів, проте потребує подальшого вдосконалення з урахуванням цифровізації та трансформації системи управління державними ресурсами.

У другому розділі кваліфікаційної роботи здійснено комплексне дослідження організації, методики обліку та внутрішнього контролю необоротних активів у ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей». У ході дослідження проаналізовано організаційні засади функціонування закладу як бюджетної установи, визначено особливості формування його матеріально-технічної бази та встановлено, що обліковий процес необоротних активів побудований як цілісна, послідовна система, яка охоплює всі етапи життєвого циклу активів – від їх надходження до вибуття. Вивчено порядок документального оформлення господарських операцій, визначення первісної вартості, нарахування амортизації, проведення інвентаризації та списання активів, що забезпечує достовірність і повноту облікової інформації. Досліджено використання сучасних програмних продуктів для автоматизації облікового процесу, що сприяє підвищенню оперативності, точності та контрольованості облікових даних, а також окреслено наявні ризики та обмеження автоматизації.

Окрему увагу приділено дослідженню синтетичного та аналітичного обліку необоротних активів, у межах якого визначено економічний зміст основних рахунків бухгалтерського обліку, проаналізовано їх практичне застосування та встановлено логічність і системність кореспонденції рахунків.

Доведено, що синтетичний облік забезпечує узагальнення інформації для формування фінансової звітності, тоді як аналітичний облік створює детальну інформаційну базу щодо кожного об'єкта активів, включаючи їх стан, місце використання та відповідальних осіб. Обґрунтовано доцільність поєднання цих двох рівнів обліку для забезпечення повноти, достовірності та управлінської цінності облікової інформації.

У процесі дослідження також вивчено особливості організації внутрішнього контролю необоротних активів у закладі освіти, визначено основні суб'єкти контролю та їх функціональні повноваження, а також проаналізовано сильні сторони і недоліки діючої системи контролю. Встановлено, що внутрішній контроль має багаторівневий характер і забезпечує збереження майна, дотримання порядку його використання та своєчасне виявлення відхилень, однак потребує подальшого вдосконалення в частині автоматизації, підвищення аналітичності та зниження впливу людського фактору. Таким чином, у другому розділі роботи сформовано теоретико-практичну основу для подальшого обґрунтування напрямів удосконалення обліку та контролю необоротних активів у закладі освіти, що розглядаються у наступному розділі.

Узагальнивши результати дослідження, проведеного у розділі 3 кваліфікаційної роботи, було виокремлено комплекс ключових положень щодо стану, ефективності використання та напрямів удосконалення обліку і контролю необоротних активів ДНЗ «Коршівський професійний аграрний ліцей». Передусім встановлено, що структура необоротних активів закладу представлена виключно основними засобами, серед яких домінують будівлі з питомою вагою понад 96%, що зумовлює переважання пасивної частини матеріально-технічної бази над активною. Виявлено незначне загальне скорочення вартості основних фондів у 2025 році та тенденцію до їх фізичного і морального зносу за відсутності процесів оновлення, що підтверджується нульовими значеннями коефіцієнтів відновлення і заміни. Обґрунтовано, що зростання чисельності персоналу при одночасному скороченні вартості основних засобів призвело до зниження фондозабезпеченості та фондоозброєності праці, а також до

підвищення інтенсивності використання наявних ресурсів. Водночас інтегральна рейтингова оцінка ефективності використання основних засобів залишилась стабільною, що свідчить про відносну збалансованість системи управління, однак не нівелює виявлених проблемних аспектів.

У процесі дослідження також встановлено наявність недоліків в організації обліку та внутрішнього контролю, зокрема недостатній рівень автоматизації, обмежену аналітичність облікової інформації та фрагментарність контрольних процедур. У зв'язку з цим обґрунтовано доцільність впровадження комплексних заходів, спрямованих на цифровізацію облікових процесів, розширення аналітичного обліку, створення єдиної інвентаризаційної бази, запровадження системи моніторингу зносу та показників ефективності використання основних засобів, а також посилення регламентованості та аналітичної спрямованості внутрішнього контролю. Реалізація запропонованих напрямів дозволить підвищити достовірність і оперативність облікової інформації, забезпечити більш раціональне використання матеріально-технічної бази та створити передумови для її поступового оновлення і розвитку.

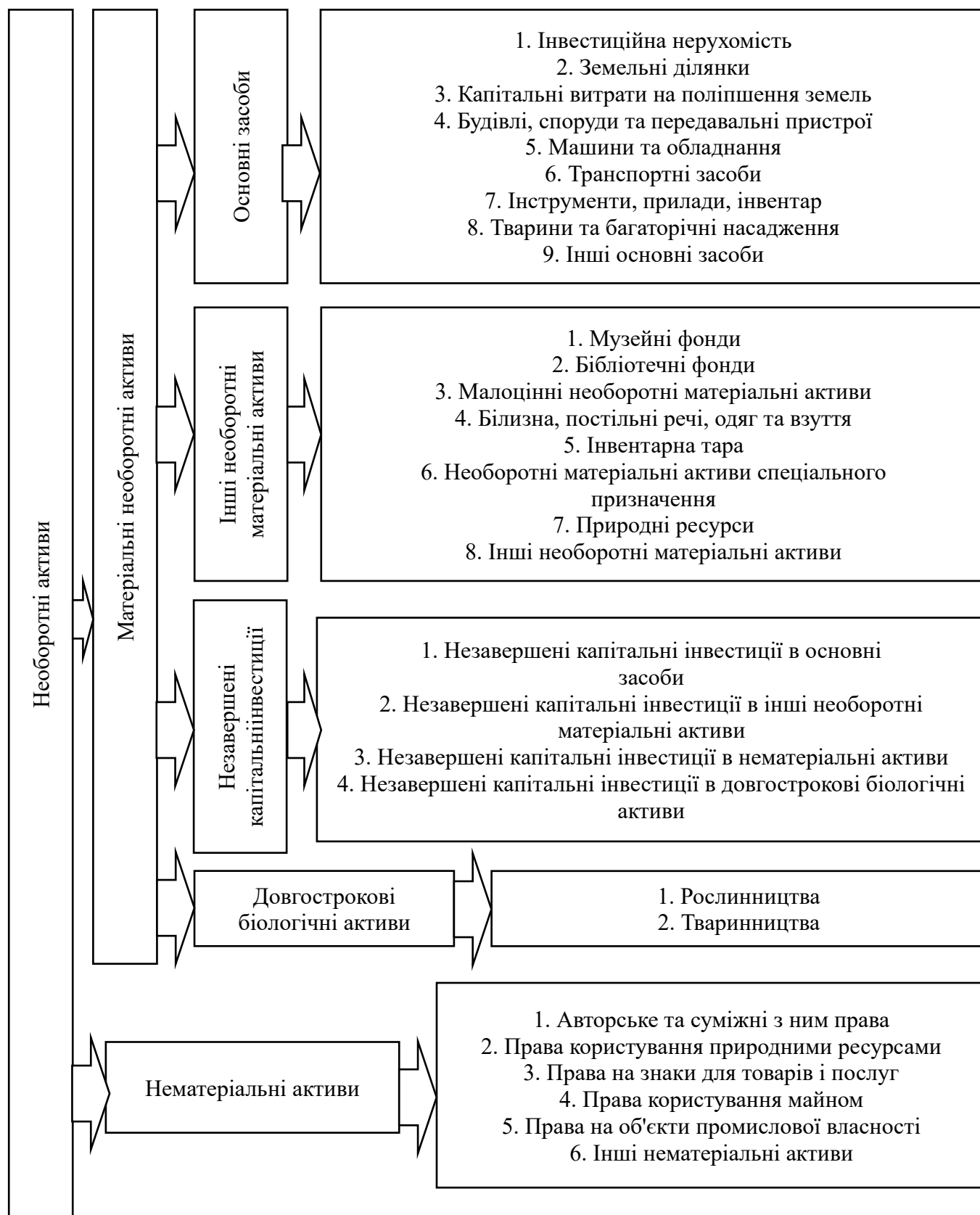
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дробязко С.І., Конопля М.О. Організація і методика обліку основних засобів підприємства та аналіз ефективності їх використання. *Вісник університету «Україна». Серія економіка, менеджмент, маркетинг.* 2019. №3 (24). URL: <http://surl.li/ggwca>
2. Пушкар І.В., Йожикова І. Організаційні аспекти аналізу використання основних засобів підприємства. *XVIII International scientific and practical conference «Innovations in Scientific Research: World Experience and - ,Realities»*(April 10-12, 2024) Riga, Latvia. International Scientific Unity, 2024. 231 p.
3. Беженар А. Організаційно-методичне забезпечення аналізу ефективності використання необоротних активів в закладах вищої освіти. *Сталий розвиток економіки.* 2025. Вип. № 2 (53). С. 527-535.
4. Черкашина Т. В. Нефінансові активи: оцінка і класифікація у державному секторі. *Причорноморські економічні студії.* 2017. Вип. 23. С. 201–206
5. Томчук О.Ф. Теоретичні аспекти системи аналітичного забезпечення. *Інфраструктура ринку.* 2019. № 35. С. 484-492
6. Бондар М.І., Цятковська О.В. Облік нефінансових активів державних установ в умовах воєнного стану. *Via Economica.* 2023. No3. С.27-33
7. Беженар А. Ю. Напрями удосконалення обліку та документального оформлення необоротних активів державних закладів вищої освіти. *Актуальні питання економічних наук.* 2025. Вип. № 9.
8. Маренич Т.Г. Методичні підходи до оцінки ефективності використання основних засобів. URL: http://www.khntusg.com.ua/files/sbornik/vestnik_127/05
9. Лопатовська, О.О., Ю.М. Нікольчук, і С.Р. Бондарук. Основні засоби підприємства: методика аналізу та ефективність використання. *Трансформаційна економіка.* 2023. Вип. № 5 (05). С. 75–81.

10. Кузьмін О. Економічна ефективність використання основних засобів підприємства. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2020. № 20(9). С. 240–245
11. Цятковська О. В. Облік нефінансових активів суб'єктів державного сектору: зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. конф.: КНЕУ. 2022. С. 210–211. URI: <https://ir.kneu.edu.ua:443/handle/2010/41045>
12. Конституція України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
13. Бюджетний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>
14. Податковий кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
16. НП(С)БОДС 121 «Основні засоби». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10#Text>
17. НП(С)БОДС 122 «Нематеріальні активи». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1018-10#Text>
18. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики: наказ МФУ №11 від 13.01.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15>
19. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в ДС: наказ МФУ №976 від 24.12.2010. URL: zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1546-17
20. Про затвердження Порядку передачі об'єктів державної власності: постанова КМУ №170 від 28.02.2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1220-2022-п>
21. Про затвердження Порядку проведення інвентаризації: наказ МФУ №879 від 02.09.2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14>
22. Про затвердження Порядку списання об'єктів державної власності: постанова КМУ №228 від 02.03.1993. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1314-2007-п>

23. Про затвердження Типової кореспонденції субрахунків: наказ МФУ №818 від 29.12.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0086-16>
24. Ленъ В. С. Облік у бюджетних установах: навч. посіб. Чернігів: Десна Поліграф. 2016. 560 с.
25. Статут Коршівського професійного аграрного ліцею
26. Баланс Коршівського професійного аграрного ліцею
27. Примітки до річної фінансової звітності Коршівського професійного аграрного ліцею

Класифікація необоротних активів бюджетних установ

Джерело: сформовано автором на основі [24, с. 199]

Статут

ЗАТВЕРДЖЕНО
Заступник Міністра
освіти і науки України

П. Б. Полянський

Наказ від 27.05.2015 № 57-Р

СТАТУТ

ДЕРЖАВНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«КОРШІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ
АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ»

(нова редакція)

Ідентифікаційний код: 02544224

Прийнято на загальних
зборах колективу
Протокол № 1
від 3 квітня 2015 року

с. Коршів - 2015

1. Загальні положення

1.1. ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАВЛЬНИЙ ЗАКЛАД «КОРШІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ» (далі - професійний ліцей) є підпорядкованим Міністерству освіти і науки України державним професійно-технічним навчальним закладом другого атестаційного рівня, що забезпечує реалізацію права громадян на здобуття професійно-технічної та повної загальної середньої освіти. Професійний ліцей здійснює підготовку робітників високого рівня кваліфікації, як правило, з числа випускників загальноосвітніх навчальних закладів на основі базової чи повної загальної середньої освіти, а також професійно-технічне навчання, перепідготовку та підвищення кваліфікації працюючих робітників і незайнятого населення.

Професійний ліцей може здійснювати допрофесійну підготовку учнів загальноосвітніх навчальних закладів, проваджувати діяльність щодо розвитку здібностей молоді та поглиблення знань з окремих навчальних предметів професійного спрямування.

Скорочене найменування українською мовою: ДНЗ «Коршівський ПАЛ».

1.2. Головним завданням професійного ліцею є забезпечення права громадян України на професійне навчання відповідно до їх покликань, інтересів і здібностей з метою задоволення потреб економіки країни у кваліфікованих і конкурентоспроможних на ринку праці робітниках.

1.3. До основних повноважень і напрямів діяльності професійного ліцею належать:

- а) організація навчально-виховного процесу, обрання форм та методів навчання;
- б) навчально-виробнича, навчально-виховна, навчально-методична, фінансово-господарська та виробничо-комерційна діяльність;
- в) розробка робочих навчальних планів з професій і робочих навчальних програм з навчальних предметів на основі типових навчальних планів і типових навчальних програм, визначення регіонального компоненту змісту професійно-технічної освіти, які затверджуються в установленому порядку;
- г) розробка правил прийому учнів, слухачів до професійного ліцею на основі типових правил прийому;
- г) формування разом з органами управління професійно-технічною освітою планів прийому учнів, слухачів з урахуванням державного замовлення, потреб ринку праці та потреб громадян у професійно-технічній освіті і замовлень підприємств, установ, організацій;
- д) організація харчування учнів відповідно до вимог чинного законодавства України;
- е) атестація педагогічних працівників;
- є) організація стажування педагогічних працівників на підприємствах, в установах, організаціях;
- ж) здійснення професійного навчання незайнятого населення;
- з) організація виробничого навчання учнів, слухачів на виробництві та у сфері послуг;

н) забезпечення заходів з охорони праці учнів, слухачів, працівників;
 і) матеріально-технічне забезпечення навчально-виховного процесу;
 ї) визначення структури і штатного розпису з урахуванням установленого фонду заробітної плати;

й) забезпечення належної якості професійного навчання та виховання учнів, слухачів;

к) видача документів про освіту встановлених зразків.

1.4. До основних напрямів діяльності професійного ліцею може належати надання платних послуг, що визначені постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» та пов'язані з його основною статутною діяльністю:

01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур;

01.13 Вирощування овочів та баштанних культур, коренеплодів та бульбоплодів;

01.19 Вирощування інших однорічних і дворічних культур;

01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід;

01.46 Розведення свиней;

01.50 Змішане сільське господарство;

10.11 Виробництво м'яса;

10.39 Інші види перероблення та консервування фруктів і овочів;

10.61 Виробництво продуктів борошномельно-круп'яної промисловості;

85.31 Загальна середня освіта;

85.32 Професійно-технічна освіта;

85.53 Діяльність шкіл підготовки водіїв транспортних засобів.

Професійний ліцей має навчальне господарство, що здійснює господарську діяльність з виробництва продукції, яка пов'язана з біологічними процесами її вирощування, призначеної для споживання в сирому і переробленому вигляді (сільськогосподарське виробництво).

Професійний ліцей займається виробництвом сільськогосподарської продукції, переробкою власно виробленої сільськогосподарської продукції та її реалізацією.

Штат працівників навчального господарства затверджується в межах штатного розпису професійного ліцею директором.

При затвердженні штатного розпису навчального господарства, персонал якого утримується за рахунок доходів від його виробничої діяльності (коштів спеціального фонду), директор професійного ліцею керується схемами посадових окладів та показниками, встановленими для віднесення до групи за оплатою праці робітників сільського господарства, а також штатними нормативами, що діють у галузі, в межах нормативного фонду заробітної плати, встановленого з цією метою.

Оплата праці у навчальному господарстві здійснюється згідно з вимогами постанови Кабінету Міністрів України від 30 серпня 2002 р. № 1298

«Про оплату праці працівників на основі Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери»; наказу Міністерства освіти і науки України від 26 вересня 2005 року № 557 «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 3 жовтня 2005 року за № 1130/11410; наказу Міністерства освіти України від 15 квітня 1993 року № 102 «Про затвердження Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 травня 1993 року за № 56 та інших нормативно-правових актів.

1.5. Професійний ліцей у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про загальну середню освіту», Положенням про професійно-технічний навчальний заклад, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 1998 р. № 1240, Положенням про ступеневу професійно-технічну освіту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 1999 р. № 956, Порядком надання робочих місць для проходження учнями, слухачами професійно-технічних навчальних закладів виробничого навчання та виробничої практики, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 7 червня 1999 р. № 992, Положенням про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 30 травня 2006 року № 419, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 15 червня 2006 року за № 711/12585, іншими нормативно-правовими актами, які регулюють відносини у сфері освіти, та цим Статутом.

Статут професійного ліцею розроблено відповідно до вимог законодавчих і нормативно-правових актів, зазначених у даному пункті, а також вимог Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Земельного кодексу України, Податкового кодексу України, Бюджетного кодексу України, Кодексу законів про працю України, інших законодавчих та нормативно-правових актів.

1.6. Міністерство освіти і науки України здійснює контроль за дотриманням вимог Статуту та приймає відповідні рішення в разі їх порушень.

Трудовий розпорядок у професійному ліцеї визначається правилами внутрішнього розпорядку, розробленими у відповідності до законодавства України.

1.7. Наказом Міністерства освіти і науки України від 17 серпня 2011 року № 978 «Про удосконалення механізму управління професійно-технічною освітою та її фінансового забезпечення» перейменовано Коршівське професійно-технічне училище № 32 у **ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «КОРШІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ»**.

ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «КОРШІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ ЛІЦЕЙ» є правонаступником Коршівського професійно-технічного училища № 32.

1.8. Місцезнаходження професійного аграрного ліцею: Україна, 78240, Івано-Франківська область, Коломийський район, с. Коршів, вул. Зелена, 38а.

2. Цивільна правоздатність

2.1. Цивільні права та обов'язки (цивільна правоздатність) професійного ліцею виникає з моменту його створення (державної реєстрації) і припиняється з дня внесення до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців запису про його припинення.

2.2. Професійний ліцей є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунки в органах Державної казначейської служби, штамп, печатку із своїм найменуванням та із зображенням Державного Герба України. Професійний ліцей має право укладати цивільно-правові угоди.

2.3. Професійний ліцей несе відповідальність перед особою, державою, суспільством за виконання функцій і завдань, що покладені на нього, за життя і здоров'я учнів, слухачів, працівників навчального закладу під час навчально-виробничого та навчально-виховного процесу, за порушення їх прав та інше, що передбачено законодавством України.

2.4. Професійний ліцей може мати відділення, навчально-виробничі, навчально-комерційні, соціально-культурні, спортивно-оздоровчі та інші підрозділи та утворювати в установленому порядку разом з іншими навчальними закладами, підприємствами, установами, організаціями навчально-виробничі комплекси, входити до асоціацій та інших об'єднань юридичних осіб.

Відкриття відокремленого підрозділу професійного ліцею (філії, іншого підрозділу) провадиться у порядку, встановленому Положенням про порядок створення, реорганізації і ліквідації навчально-виховних закладів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 1994 р. № 228. Рішення про відкриття відокремленого підрозділу професійного ліцею приймається Міністерством освіти і науки України за поданням місцевих органів виконавчої влади.

2.5. Професійний ліцей проводить діяльність, пов'язану з підготовкою кваліфікованих робітників та наданням інших освітніх послуг, після отримання відповідної ліцензії, а його відокремлені структурні підрозділи (філія, інший підрозділ) після проведення ліцензування з внесенням їх до ліцензії професійного ліцею. Ліцензія видається у порядку, що встановлюється Кабінетом Міністрів України.

2.6. З метою сприяння розвитку навчально-матеріальної та соціально-побутової бази, забезпечення професійно-практичної підготовки, вирішення соціальних та інших питань працівників, учнів, слухачів, професійний ліцей може укладати угоди із підприємствами, установами, організаціями та іншими суб'єктами господарювання.

3. Навчально-виробничий процес

3.1. Навчально-виробничий процес у професійному ліцеї - це система організаційно-педагогічних, методичних і технічних заходів, спрямованих на реалізацію змісту і завдань ступеневої професійно-технічної освіти відповідно до державних стандартів та встановлених вимог.

Навчально-виробничий процес у професійному ліцеї ґрунтується на принципах гуманістичної особистісно-орієнтованої педагогіки, демократизму, незалежності від політичних партій, громадських, релігійних організацій, на спільній діяльності педагогічних працівників, учнів, слухачів, батьків, колективів підприємств, установ та організацій і може включати природничо-математичну, гуманітарну, фізичну, загально-професійну, професійно-теоретичну, професійно-практичну підготовку, а також виховну роботу з учнями, слухачами.

3.2. Навчально-виробничий процес у професійному ліцеї здійснюється відповідно до Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30 травня 2006 року № 419, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 червня 2006 року за № 711/12585, Порядку надання робочих місць для проходження учнями, слухачами професійно-технічних навчальних закладів виробничого навчання та виробничої практики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 червня 1999 р. № 992 та вимог інших законодавчих та нормативно-правових актів у сфері освіти.

3.3. Первинна професійна підготовка, професійно-технічне навчання, перепідготовка та підвищення кваліфікації осіб за освітньо-кваліфікаційним рівнем «кваліфікований робітник» здійснюється за професіями, визначеними професійним ліцеєм згідно з Державним переліком професій з підготовки кваліфікованих робітників у професійно-технічних навчальних закладах, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 11 вересня 2007 р. № 1117, Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» та відповідно до отриманих ліцензій на провадження діяльності з надання освітніх послуг.

3.4. Зміст навчально-виробничого процесу та строк навчання у професійному ліцеї визначаються робочими навчальними планами і програмами, які розроблені професійним ліцеєм спільно з підприємствами-замовниками на основі типових навчальних планів і програм, а також, вимог Державного стандарту професійно-технічної освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 серпня 2002 р. № 1135.

3.5. Здобуття професійно-технічної освіти у професійному ліцеї здійснюється за денною, вечірньою (змінною), очно-заочною, дистанційною, екстернатною формами навчання, з відривом і без відриву від виробництва та за індивідуальними навчальними планами.

Професійний ліцей самостійно обирає форми та методи організації навчально-виробничого процесу, а педагогічні працівники самостійно, з

урахуванням основ педагогіки, визначають засоби і методи навчання та виховання учнів.

У процесі професійно-практичної підготовки та в позаурочний час учні, слухачі професійного ліцею надають послуги населенню, виготовляють продукцію, товари широкого вжитку, що реалізуються в установленому порядку.

3.6. Учні, які мають базову загальну середню освіту, можуть одночасно із здобуттям професії здобувати повну загальну середню освіту у професійному ліцеї або в іншому навчальному закладі.

Учні, які з певних причин не можуть одночасно із набуттям професії здобувати повну загальну середню освіту або не мають базової загальної середньої освіти, а також ті, які мають відповідні вади розвитку, потребують соціальної допомоги і реабілітації, можуть здобувати лише робітничу кваліфікацію з урахуванням медичних показань і протипоказань для наступної трудової діяльності. Обрання форм і методів професійної підготовки проводиться згідно з висновками спеціалістів медико-соціальної експертної комісії.

У професійному ліцеї може здійснюватись допрофесійна підготовка учнів загальноосвітніх навчальних закладів. Учні середньої загальноосвітньої школи, починаючи з 9 класу, можуть поєднувати здобуття загальної середньої освіти з допрофесійною підготовкою в професійному ліцеї.

3.7. Прийом громадян на навчання до професійного ліцею здійснюється відповідно до державного замовлення та угод із юридичними і фізичними особами в межах ліцензованого обсягу згідно з правилами прийому, розробленими професійним ліцеєм на основі Типових правил прийому до професійно-технічних навчальних закладів України, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 14 травня 2013 року № 499, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 29 травня 2013 року за № 823/23355.

3.8. Навчальний рік у професійному ліцеї розпочинається 1 вересня і завершується в терміни, встановлені робочими навчальними планами.

Для деяких категорій учнів, слухачів, а також під час організації перепідготовки робітників і підвищення їх кваліфікації, заняття розпочинаються з урахуванням укомплектування навчальних груп, або в терміни, погоджені із замовниками кадрів.

Для учнів, які навчаються понад 10 місяців, встановлюються канікули загальною тривалістю 11 тижнів, як правило, 2 тижні – у зимовий та 9 тижнів – у літній періоди, для учнів, які навчаються 10 місяців, встановлюються канікули 2 тижні – у зимовий період.

3.9. Навчальний час учня, слухача визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійно-технічної освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

а) академічна година тривалістю 45 хвилин;

- б) урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;
- в) навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;
- г) навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин;
- г) навчальний семестр, тривалість якого визначається навчальним планом;
- д) навчальний рік, тривалість якого не перевищує 40 навчальних тижнів.

Навчальний (робочий) час учнів в період проходження виробничої та передвипускної (переддипломної) практики встановлюється в залежності від режиму роботи підприємства, установи, організації згідно із законодавством України.

3.10. Навчальні групи теоретичної підготовки у професійному ліцеї комплектуються чисельністю не більше як 30 чоловік.

Виробниче навчання проводиться у навчальних групах чисельністю не менше як 12 чоловік.

У разі організації професійної підготовки, професійно-технічного навчання, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників понад державне замовлення, що здійснюється за договорами з юридичними та фізичними особами, професійний ліцей може встановлювати чисельність учнів, слухачів у навчальних групах, нижчу за встановлену.

3.11. Визначення навчальних досягнень учнів, слухачів професійного ліцею здійснюється за діючими критеріями 12-бальної шкали оцінювання навчальних досягнень учнів, слухачів у загальноосвітніх і професійно-технічних навчальних закладах та заносяться до журналів обліку теоретичного і виробничого навчання.

3.12. Перелік форм контролю знань, умінь і навичок учнів, слухачів та критерії їх кваліфікаційної атестації встановлюються робочими навчальними планами.

З метою визначення рівня професійної підготовленості учнів, слухачів на окремих етапах професійно-практичної підготовки проводиться проміжна кваліфікаційна атестація, за наслідками якої присвоюється відповідна робітнича кваліфікація (розряд, клас, категорія).

Особи, які з різних причин не завершили повного навчального курсу, але за результатами проміжної кваліфікаційної атестації здобули відповідну кваліфікацію, мають право на достроковий випуск і одержання свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації встановленого зразка.

3.13. Навчання у професійному ліцеї завершується державною кваліфікаційною атестацією. Державна кваліфікаційна атестація та присвоєння кваліфікації здійснюється відповідно до Положення про порядок кваліфікаційної атестації та присвоєння кваліфікації особам, які здобувають професійно-технічну освіту, затвердженого спільним наказом Міністерства праці та соціальної політики України і Міністерства освіти України від 31 грудня 1998 року № 201/469, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 01 березня 1999 року за № 124/3417 та Положення про ступеневу

професійно-технічну освіту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 червня 1999 р. № 956.

До складання державної кваліфікаційної атестації допускаються учні, слухачі, які закінчили повний курс навчання і мають навчальні досягнення не нижче 4 балів з професійно-практичної підготовки та усіх навчальних предметів, що входять у додаток до диплому (свідоцтва) кваліфікованого робітника.

3.14. Випускникам, які завершили навчання на другому ступені професійно-технічної освіти, успішно пройшли кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії відповідної кваліфікації (розряду, класу, категорії) і видаються дипломи, зразки яких затверджуються Кабінетом Міністрів України.

3.15. Диплом кваліфікованого робітника з відзнакою видається випускникам професійного ліцею, які мають не менше 75 відсотків навчальних досягнень високого (IV) рівня (10, 11, 12 балів) з усіх предметів та професійно-практичної підготовки, а з решти предметів, що входять у додаток до диплома, достатнього (III) рівня (не нижче 8 балів) і за результатами державної кваліфікаційної атестації мають високий (IV) рівень (10, 11, 12 балів) та зразкову поведінку.

3.16. Учням, слухачам, які не завершили повного курсу навчання у професійному ліцеї, але за результатами проміжної кваліфікаційної атестації їм присвоєна відповідна робітнича кваліфікація, одержують свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації державного зразка.

Особам, які не закінчили повного курсу навчання і не пройшли кваліфікаційної атестації, видається довідка встановленого зразка.

3.17. Випускникам, які навчалися з професій, пов'язаних з роботами на об'єктах з підвищеною небезпекою праці, що перебувають під наглядом органу державного нагляду за охороною праці, разом з дипломом видається посвідчення про допуск до роботи на цих об'єктах.

3.18. За зразкове ставлення до навчання й виняткові його результати випускник професійного ліцею, який здобув повну загальну середню освіту, може бути нагороджений золотою медаллю «За високі досягнення у навчанні» або срібною медаллю «За досягнення у навчанні» в порядку, встановленому Міністерством освіти і науки України.

Річне оцінювання та державна підсумкова атестація учнів із загальноосвітніх предметів проводиться відповідно до Положення про державну підсумкову атестацію учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2014 року № 1547, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 лютого 2015 року за № 157/26602, пунктів 3.8, 3.9 Інструкції про переведення та випуск учнів (вихованців) навчальних закладів системи загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 14.04.2008 № 319, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 6 травня 2008 року за № 383/15074.

Особам, які навчалися у групах із здобуттям повної загальної середньої освіти, але не завершили повного курсу навчання, видається довідка (табель) про навчальні досягнення з загальноосвітніх предметів встановленого зразка.

3.19. Навчально-методичне забезпечення навчального процесу у професійному ліцеї здійснює методична служба, яка включає педагогічну та навчально-методичну ради, предметні, циклові, методичні комісії та інші об'єднання педагогічних працівників.

3.20. Мова навчання у професійному ліцеї визначається відповідно до вимог Конституції України, законодавства України про мови.

4. Статус учнів, слухачів

4.1. Учні професійного ліцею – це випускники основної чи старшої загальноосвітньої школи або особи, які завершили повний курс навчання на першому ступені професійно-технічної освіти, зараховані до цього професійного ліцею на навчання за програмами ступеневої професійно-технічної освіти.

4.2. Слухачі професійного ліцею – це особи, зараховані до професійного ліцею на навчання за програмами професійно-технічного навчання, перепідготовки чи підвищення кваліфікації.

4.3. Права і обов'язки учнів, слухачів професійного ліцею визначаються законодавством України та цим Статутом.

4.4. Учні, слухачі професійного ліцею мають право на:

- а) належні умови навчання за обраною професією;
- б) матеріальне забезпечення в період навчання на умовах і в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;
- в) навчання професії за індивідуальною програмою;
- г) безоплатне користування навчально-виробничою, культурно-спортивною, побутовою, оздоровчою базами професійного ліцею;
- г) матеріальну допомогу;
- д) оплату праці під час виробничого навчання і практики згідно з законодавством України;
- е) безоплатне медичне обслуговування, користування засобами лікування, профілактики захворювань та зміцнення здоров'я;
- є) щотижневий відпочинок і канікули протягом навчального року та після його закінчення;
- ж) безоплатне оволодіння іншою професією у разі хвороби, що не дає змоги продовжувати навчання за обраною професією;
- з) додаткову відпустку за місцем роботи, скорочений час та інші пільги, передбачені законодавством для осіб, які поєднують роботу з навчанням;
- и) продовження освіти за професією, спеціальністю на основі одержаного освітньо-кваліфікаційного рівня, здобуття додаткової освіти відповідно до укладеної з професійним ліцеєм угоди, у тому числі і на контрактній основі;
- і) направлення на навчання, стажування до інших навчальних закладів, у тому числі за кордон;

ї) участь у науково-дослідній, дослідно-конструкторській та інших видах наукової діяльності, конференціях, олімпіадах, виставках, конкурсах;

й) особисту або через своїх представників участь у громадському самоврядуванні, в обговоренні і вирішенні питань удосконалення навчально-виховного процесу, науково-дослідної роботи, одержання стипендій, організації дозвілля, побуту тощо;

к) участь в об'єднаннях громадян;

л) безпечні і нешкідливі умови навчання та праці;

м) захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства, від дій педагогічних та інших працівників, які порушують права або принижують їх честь та гідність;

н) пільговий проїзд у транспорті в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

4.5. Відволікання учнів, слухачів професійного ліцею за рахунок навчального часу на роботу і здійснення заходів, не пов'язаних з процесом навчання, забороняється, крім випадків, передбачених рішенням Кабінету Міністрів України.

4.6. Учні, слухачі професійного ліцею зобов'язані:

а) дотримуватись законодавства України, моральних та етичних норм;

б) виконувати вимоги навчальних програм і системи контролю знань, умінь, навичок;

в) систематично і глибоко оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний культурний та громадянський рівень;

г) відвідувати заняття, в тому числі й за індивідуальним графіком;

г) дотримуватись вимог Статуту, правил внутрішнього розпорядку професійного ліцею;

д) виконувати під час проходження виробничої практики вимоги нормативно-правових актів, які регулюють працю робітників відповідних підприємств, установ, організацій;

е) дотримуватись правил охорони праці та безпеки життєдіяльності під час навчально-виробничого та навчально-виховного процесів;

є) бережно ставитись до обладнання, засобів навчання, що використовуються в навчально-виробничому і навчально-виховному процесі.

4.7. Збитки, навмисно заподіяні учнями, слухачами професійного ліцею підприємству, установі, організації, тощо, відшкодовуються ними особисто або за рахунок їх батьків (опікунів) відповідно до законодавства України.

4.8. За невиконання обов'язків і систематичне порушення Статуту, правил внутрішнього розпорядку професійного ліцею, до учня, слухача застосовуються такі заходи впливу, як попередження, догана, відрахування з навчального закладу. Заходи впливу до учня, слухача професійного ліцею застосовуються на підставі подання класного керівника, викладача, майстра виробничого навчання або інших педагогічних працівників та оформлюються наказом керівника професійного ліцею.

Порядок накладення дисциплінарного стягнення, відрахування з професійного ліцею визначається Статутом та правилами внутрішнього розпорядку.

4.9. Учень, слухач може бути відрахований з професійного ліцею за:

- а) власним бажанням;
- б) станом здоров'я;
- в) переведенням, за його згодою, в інший навчальний заклад;
- г) незадовільні успішність, поведінку;
- г) невиконання вимог навчального плану та навчальних програм;
- д) вирок суду, який набрав законної сили;
- е) грубі порушення навчальної дисципліни або правил внутрішнього розпорядку професійного ліцею.

Учень, слухач при відрахуванні з професійного ліцею може бути атестований за досягнутим рівнем кваліфікації.

4.10. За досягнення високих результатів у навчанні та в оволодінні професією, спеціальністю, за активну участь у виробничій діяльності та за інші досягнення застосовуються форми морального та матеріального заохочення учнів, слухачів: подяка, грамота, почесна грамота, нагородження цінним подарунком, занесення на дошку пошани, преміювання.

Для матеріального заохочення учнів, слухачів у професійному ліцеї створюються в установленому порядку фонди матеріального заохочення, які формуються за рахунок коштів бюджету, доходів від виробничої діяльності та залучення коштів підприємств, установ, організацій, громадян.

4.11. Час навчання у професійному ліцеї зараховується до трудового стажу учня, слухача, у тому числі до безперервного і до стажу роботи за спеціальністю, що дає право на пільги, встановлені для відповідної категорії працівників, якщо перерва між днем закінчення навчання і днем зарахування на роботу за одержаною професією не перевищує трьох місяців.

Випускникам професійного ліцею денної форми навчання, які навчалися 10 і більше місяців, надається оплачувана відпустка підприємством, установою, організацією протягом перших трьох місяців роботи в ньому. Тривалість щорічної основної відпустки випускників віком до 18-ти років становить 31 календарний день, випускників віком понад 18 років – відповідно до встановленої на підприємстві для робітників відповідної професії, спеціальності, посади.

4.12. Випускникам, які навчалися за денною формою навчання менш ніж 10 місяців, час навчання зараховується до трудового стажу, що дає право на щорічну основну відпустку.

Випускникам, які навчалися за державним замовленням, держава гарантує надання першого робочого місця відповідно до одержаної професії згідно з законодавством України.

Інші питання соціального захисту учнів, слухачів професійного ліцею регулюються законодавством України.

4.13. Учні професійного ліцею видається учнівський квиток встановленого зразка.

5. Педагогічні працівники

5.1. Перелік посад педагогічних працівників професійного ліцею, їх права, обов'язки, відповідальність та соціальні гарантії визначаються Конституцією України, Кодексом законів про працю України, законами України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», Положенням про професійно-технічний навчальний заклад, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 1998 р. № 1240, та іншими законодавчими та нормативно-правовими актами України.

5.2. Педагогічною діяльністю у професійному ліцеї займаються особи, які мають відповідну професійну освіту та професійно-педагогічну підготовку, моральні якості і фізичний стан яких дає змогу виконувати обов'язки педагогічного працівника.

На посади педагогічних працівників професійного ліцею можуть призначатися фахівці виробництва, сфери послуг, які мають вищу освіту і здобули відповідну психолого-педагогічну підготовку.

Вимоги до педагогічних працівників професійного ліцею визначаються кваліфікаційними характеристиками, що затверджуються в установленому порядку. Рівень професійної кваліфікації педагогічних працівників, які забезпечують професійно-практичну підготовку за конкретною робітничою професією, має бути, як правило, вищий від встановленого навчальним планом.

5.3. Для визначення відповідності педагогічного працівника професійного ліцею займаній посаді, рівня його кваліфікації проводиться атестація. Періодичність обов'язкової атестації та порядок її проведення встановлюються Міністерством освіти і науки України.

Рішення атестаційної комісії є підставою для встановлення педагогічному працівникові відповідної категорії, присвоєння педагогічного звання або звільнення його з роботи в порядку, передбаченому законодавством України.

5.4. Приймає на роботу та звільняє з роботи працівників професійного ліцею директор, у порядку визначеному законодавством України.

5.5. Педагогічні працівники професійного ліцею мають право на:

- а) належні умови та оплату праці відповідно до її кількості та якості, кінцевих результатів та законодавства України;
- б) щорічну основну відпустку тривалістю не менше 42 календарних днів у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України;
- в) пенсію за вислугу років при наявності стажу безперервної педагогічної роботи згідно із законодавством України;
- г) матеріальне, житлово-побутове, медичне та соціальне забезпечення відповідно до встановлених норм і пільг;
- г) користування навчально-виробничою, культурно-спортивною, побутовою та оздоровчою базою професійного ліцею відповідно до його призначення;
- д) підвищення кваліфікації, стажування та перепідготовку;
- е) захист професійної честі та гідності;

є) участь у громадському самоврядуванні, обговоренні основних питань діяльності професійного ліцею, а також його структурних підрозділів і внесення пропозицій адміністрації професійного ліцею.

5.6. Працівники професійного ліцею зобов'язані:

а) постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру;

б) настановленням і особистим прикладом утверджувати повагу до принципів загальнолюдської моралі;

в) сприяти зростанню престижу професійного ліцею;

г) дбайливо ставитись до майна професійного ліцею;

г) дотримуватись технологічної дисципліни, вимог охорони праці та виробничої санітарії;

д) виконувати вимоги Статуту та правила внутрішнього розпорядку.

5.7. Педагогічні працівники професійного ліцею несуть дисциплінарну, адміністративну, кримінальну відповідальність відповідно до законодавства України.

6. Загальне управління

6.1. Управління професійним ліцеєм здійснюється Міністерством освіти і науки України і органом управління професійно-технічною освітою Івано-Франківської обласної державної адміністрації відповідно до повноважень, визначених законодавством України та іншими нормативно-правовими актами.

Професійний ліцей виконує рішення інших центральних та місцевих органів виконавчої влади, що не суперечать законодавству України.

6.2. Керівництво діяльністю професійного ліцею здійснює директор, який призначається на посаду за результатами конкурсного відбору шляхом укладення з ним контракту Міністерством освіти і науки України у відповідності із законодавством України.

Контракт з директором професійного ліцею може бути розірваний на підставах, установлених законодавством України, а також передбачених у контракті. При цьому розірвання контракту з ініціативи Міністерства освіти і науки України або директора професійного ліцею повинно провадитися з урахуванням гарантій, встановлених законодавством України.

При розірванні контракту на підставах, встановлених у контракті, але не передбачених законодавством України, звільнення проводиться згідно з пунктом 8 статті 36 Кодексу законів про працю України, про що робиться відповідний запис у трудовій книжці директора.

На директора професійного ліцею, який уклав контракт, повністю поширюються пільги та компенсації, встановлені законодавством України у разі звільнення.

Спори між сторонами, що уклали контракт, розглядаються у порядку, встановленому законодавством України.

6.3. Директор професійного ліцею:

а) організовує навчально-виробничий, навчально-виховний процес, забезпечує створення необхідних умов для підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації робітників;

б) діє від імені професійного ліцею;

в) в установленому порядку персонально відповідає за результати діяльності професійного ліцею;

г) приймає на посади та звільняє з посад працівників професійного ліцею, затверджує відповідно до кваліфікаційних характеристик їхні посадові обов'язки, формує педагогічний колектив;

г) створює необхідні умови для методичної та творчої роботи педагогічних працівників, навчання учнів і слухачів, використання і впровадження ними прогресивних форм і методів навчання, розвитку інноваційної діяльності, проведення педагогічних експериментів;

д) видає в межах своєї компетенції накази і розпорядження, заохочує працівників, учнів і слухачів професійного ліцею та застосовує передбачені законодавством стягнення;

е) затверджує в межах наявного фонду заробітної плати штатний розпис та чисельність працівників професійного ліцею;

є) встановлює премії і доплати до посадових окладів і ставок заробітної плати працівників професійного ліцею за конкретні результати праці;

ж) забезпечує безпечні і нешкідливі умови навчання праці і виховання;

з) разом із замовниками робітничих кадрів забезпечує учнів під час виробничого навчання та виробничої практики на виробництві спеціальним одягом та засобами індивідуального захисту.

Органи управління професійно-технічною освітою можуть делегувати директору професійного ліцею й інші повноваження, що визначаються контрактом.

Директор професійного ліцею щорічно звітує перед загальними зборами колективу професійного ліцею.

6.4. Вищим колегіальним органом громадського самоврядування професійного ліцею є загальні збори колективу професійного ліцею, які правомочні приймати рішення у межах своїх повноважень за участю не менш як двох третин від кількості працівників. Загальні збори колективу професійного ліцею скликаються не менше одного разу на рік.

6.5. Загальні збори колективу професійного ліцею уповноважені:

а) приймати Статут професійного ліцею та вносити пропозиції щодо змін та доповнень до нього;

б) брати участь у визначенні основних напрямів діяльності та розвитку професійного ліцею, підвищення якості і ефективності підготовки робітничих кадрів, залучення додаткових коштів на зміцнення матеріально-технічної бази професійного ліцею;

в) вносити пропозиції щодо кандидатур на посаду директора;

г) вносити пропозиції щодо представників до складу конкурсних комісій при заміщенні вакантної посади директора професійного ліцею;

г) обговорювати правила внутрішнього розпорядку та вносити відповідні пропозиції;

д) обирати комісію з трудових спорів;

е) заслуховувати щорічний звіт директора професійного ліцею;

є) приймати колективний договір.

6.6. Рішення загальних зборів колективу професійного ліцею вважається прийнятим якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на них. Рішення загальних зборів колективу професійного ліцею має дорадчий характер.

6.7. У професійному ліцеї можуть утворюватися й інші органи громадського самоврядування.

6.8. Наказом директора створюється педагогічна рада, яка розглядає питання організації та здійснення навчально-виробничого та виховного процесу, головою якої є директор професійного ліцею.

6.9. У професійному ліцеї забезпечується ведення діловодства в установленому порядку, здійснення звітності за результатами своєї діяльності, подання статистичної та інших передбачених відомостей у встановлені терміни.

7. Фінансування та матеріально-технічна база

7.1. Порядок фінансування та матеріально-технічного забезпечення професійного ліцею визначаються Бюджетним кодексом України, законами України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про загальну середню освіту», іншими законодавчими та нормативно-правовими актами України.

Фінансування професійно-технічної підготовки робітників, соціальний захист учнів, слухачів та педагогічних працівників професійного ліцею, у межах обсягів державного замовлення, здійснюється відповідно до законодавства України.

Професійний ліцей є неприбутковим закладом. Кошти професійного ліцею, одержані від здійснення або на здійснення діяльності, передбаченої цим Статутом, не вважаються прибутком і не оподатковуються. Від оподаткування звільняються доходи професійного ліцею, отримані від виготовлення та реалізації товарів (виконання робіт, надання послуг), пов'язані з їх основною, статутною діяльністю.

7.2. Обсяги бюджетного фінансування професійного ліцею не можуть зменшуватися за наявності інших джерел фінансування.

7.3. Додаткові джерела фінансування професійного ліцею визначаються законами України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», іншими законодавчими та нормативно-правовими актами України.

7.4. Додатковими джерелами фінансування є:

а) кошти одержані за первинну професійну підготовку понад державне замовлення, професійно-технічне навчання, перепідготовку та підвищення кваліфікації робітників відповідно до укладених договорів з юридичними та фізичними особами в межах ліцензованих обсягів, в тому числі підготовку і

перепідготовку робітників та спеціалістів за замовленнями служб зайнятості населення;

б) плата за надання додаткових освітніх послуг;

в) доходи від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень, цехів та надання інших послуг населенню;

г) доходи від надання в оренду приміщень, споруд, обладнання в порядку, встановленому законодавством України;

г) валютні надходження;

д) добровільні грошові внески, матеріальні цінності, одержані від підприємств, установ, організацій, окремих громадян;

е) кошти, що отримані професійним ліцеєм за надання платних послуг, перелік, що визначені постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 796 «Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності» та пов'язані з його основною статутною діяльністю.

Відповідно до частини другої статті 85 Бюджетного кодексу України професійний ліцей впродовж бюджетного періоду може отримувати видатки на його функціонування одночасно з різних бюджетів, коли такі видатки здійснюються за рішенням відповідної місцевої ради за рахунок вільного залишку бюджетних коштів або перевиконання дохідної частини загального фонду місцевого бюджету за умови відсутності заборгованості такого бюджету за захищеними статтями видатків протягом року на будь-яку дату або за рішенням Кабінету Міністрів України.

7.5. Кошти, матеріальні цінності та нематеріальні активи, що надходять безкоштовно у вигляді безповоротної фінансової допомоги або добровільних пожертвувань юридичних і фізичних осіб, у тому числі нерезидентів професійного ліцею, метою якого не є одержання прибутку, для здійснення освітньої, оздоровчої, спортивної, культурної діяльності, не вважаються прибутком і не оподатковуються.

7.6. Кошти, що надходять професійному ліцею від здійснення діяльності, передбаченої цим Статутом, знаходяться у його розпорядженні за умови, якщо вони спрямовуються на видатки згідно із кошторисом, затвердженим в установленому порядку.

7.7. Невикористані в поточному році бюджетні та позабюджетні кошти не можуть бути вилучені з рахунку професійного ліцею, крім випадків, передбачених законодавством.

7.8. П'ятдесят відсотків заробітної плати за виробниче навчання і виробничу практику учнів, слухачів професійного ліцею направляється на рахунок навчального закладу для здійснення його статутної діяльності, зміцнення навчально-матеріальної бази, на соціальний захист учнів, слухачів, проведення культурно-масової і фізкультурно-спортивної роботи.

7.9. Для забезпечення підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації робітничих кадрів професійний ліцей має відповідну навчально-матеріальну базу та земельну ділянку, що перебуває у користуванні ліцею,

загальною площею 172,5 га, в тому числі 111,4 га орної землі відповідно до паспортів, технічної документації, актів права власності тощо.

Приміщення і споруди професійного ліцею обладнані відповідно до діючих нормативів і санітарних норм та експлуатуються згідно з вимогами охорони праці, правил пожежної безпеки і санітарно-гігієнічних норм.

7.10. Об'єкти права власності: навчально-виробничі, побутові, культурно-освітні, оздоровчі, спортивні будівлі та споруди, житло, комунікації, обладнання, засоби навчання, транспортні засоби та інше майно професійного ліцею є державною власністю, що закріплене Міністерством освіти і науки за професійним ліцеєм, і перебуває у оперативному управлінні професійного ліцею.

Функції управління майном, закріпленим за професійним ліцеєм, контроль за ефективністю його використання і збереження здійснює Міністерство освіти і науки України.

7.11. Професійний ліцей несе відповідальність перед Міністерством освіти і науки України за збереження та використання за призначенням закріпленого за ним майна.

7.12. Суб'єкти господарювання мають право передавати безкоштовно професійному ліцею техніку, обладнання, матеріали, будівлі, споруди, транспортні засоби, інші матеріальні цінності, а також фінансові ресурси, у порядку, визначеному законодавством.

8. Міжнародне співробітництво

8.1. Професійний ліцей має право укладати договори про співробітництво, встановлювати відповідно до законодавства України прями зв'язки з навчальними закладами зарубіжних країн, міжнародними організаціями, фондами тощо.

8.2. Професійний ліцей має право відповідно до законодавства України здійснювати зовнішньоекономічну діяльність на основі договорів, укладених ним з іноземними юридичними і фізичними особами, а також мати власний валютний рахунок.

8.3. Професійний ліцей користується податковими, митними та іншими пільгами згідно із законодавством України.

8.4. Валютні і матеріальні надходження від зовнішньоекономічної діяльності використовуються професійним ліцеєм для забезпечення діяльності, передбаченої цим Статутом.

9. Порядок внесення змін до Статуту

9.1. Статут набуває чинності з моменту його державної реєстрації, відповідно до законодавства України.

9.2. Зміни та доповнення до Статуту вносяться згідно із законодавством України після обговорення на загальних зборах колективу.

Зміни та доповнення до Статуту затверджуються і погоджуються у тому ж порядку, що і сам Статут.

10. Порядок реорганізації та ліквідації

10.1. Рішення про реорганізацію або ліквідацію юридичної особи професійного ліцею приймає Міністерство освіти і науки України. Ліквідація або реорганізація (злиття, приєднання або поділ, виділ) здійснюється згідно із законодавством України.

10.2. При реорганізації вся сукупність прав і обов'язків професійного ліцею переходить до його правонаступників.

10.3. Ліквідація здійснюється ліквідаційною комісією, яка утворюється у відповідності до законодавства України. Ліквідація вважається завершеною, а професійний ліцей таким, що припинив свою діяльність, з моменту внесення запису про це в Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

10.4. Під час ліквідації або реорганізації професійного ліцею вивільнюваним працівникам та особам, які навчаються в ньому, гарантується додержання їх прав та інтересів, відповідно до законодавства України.

10.5. У разі ліквідації професійного ліцею його активи повинні бути передані одному, або кільком неприбутковим закладам (організаціям) відповідного виду, або зараховані до доходу бюджету, якщо інше не передбачено законом, що регулює діяльність відповідного неприбуткового закладу (організації).

Директор
ДЕРЖАВНОГО НАВЧАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ «КОРШІВСЬКИЙ
ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ
ЛІЦЕЙ»

М.П.

Іваночко О.Д.

« 09 » 2015 р.

«ПОГОДЖЕНО»

Директор департаменту освіти
і науки Івано-Франківської
обласної державної адміністрації

М.П.

Кімакович В.Є.

« 14 » 04 2015 р.

Зміни та доповнення до Статуту затверджуються і погоджуються у тому ж порядку, що і сам Статут.

10. Порядок реорганізації та ліквідації

10.1. Рішення про реорганізацію або ліквідацію юридичної особи професійного ліцею приймає Міністерство освіти і науки України. Ліквідація або реорганізація (злиття, приєднання або поділ, виділ) здійснюється згідно із законодавством України.

10.2. При реорганізації вся сукупність прав і обов'язків професійного ліцею переходить до його правонаступників.

10.3. Ліквідація здійснюється ліквідаційною комісією, яка утворюється у відповідності до законодавства України. Ліквідація вважається завершеною, а професійний ліцей таким, що припинив свою діяльність, з моменту внесення запису про це в Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

10.4. Під час ліквідації або реорганізації професійного ліцею вивільнюваним працівникам та особам, які навчаються в ньому, гарантується додержання їх прав та інтересів, відповідно до законодавства України.

10.5. У разі ліквідації професійного ліцею його активи повинні бути передані одному, або кільком неприбутковим закладам (організаціям) відповідного виду, або зараховані до доходу бюджету, якщо інше не передбачено законом, що регулює діяльність відповідного неприбуткового закладу (організації).

Директор
ДЕРЖАВНОГО НАВЧАЛЬНОГО
ЗАКЛАДУ «КОРШІВСЬКИЙ
ПРОФЕСІЙНИЙ АГРАРНИЙ
ЛІЦЕЙ»

«09» 2015 р.

Іваночко О.Д.

«ПОГОДЖЕНО»
Директор департаменту освіти
і науки Івано-Франківської
обласної державної адміністрації

М.П.

Кімакович В.Є.

«14» 04 2015 р.

Баланс

Додаток Б
Звіт про фінансовий стан за період з 01 січня 2024 року
за періодом з 01 січня 2024 року

Додаток Б
Звіт про фінансовий стан за період з 01 січня 2024 року
за періодом з 01 січня 2024 року

Установа "атерний ліней"

Територія

Організаційно-правова форма господарчої діяльності

Вид економічної діяльності

Розр. фін. докум. згідно з
законодавством України

Розр. фін. докум. згідно з
законодавством України

Розр. фін. докум. згідно з
законодавством України

Розр. фін. докум. згідно з
законодавством України

Код

2024

1

1

0284424

Баланс

на 01 січня 2024 р.

Форма № 1-ДС

АКТИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ			
Основні засоби:	1000	5600337.36	5201404.60
періодна вартість	1001	22393911.36	22392246.36
знос	1002	16793574.00	17190841.76
Інвестиційна нерухомість:	1010	-	-
періодна вартість	1011	-	-
знос	1012	-	-
Нематеріальні активи:	1020	-	-
періодна вартість	1021	-	-
накопичена амортизація	1022	-	-
Незавтрачені капітальні інвестиції	1030	-	-
Довгострокові біологічні активи:	1040	-	-
періодна вартість	1041	-	-
знос	1042	-	-
Залишки	1050	-	-
Виробництво	1060	-	-
Поточні біологічні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1096	5600337.36	5201404.60
II. ФІНАНСОВІ АКТИВИ			
Довгострокова дебіторська заборгованість	1100	-	-
Довгострокова фінансова інвестиція	1110	-	-
Поточна дебіторська заборгованість:	1120	-	-
за розрахунками з бюджетом	1125	-	-
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1130	-	-
за наданими кредитами	1135	-	-
за виданими авансами	1140	-	-
за розрахунками із соціального страхування	1145	-	-
за внутрішніми розрахунками	1150	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-
Поточні фінансові інвестиції	-	-	-
Грошові кошти та їх еквіваленти розпорядників бюджетних коштів	1160	-	-
та державних цільових фондів у національній валюті, у тому числі в:	1161	-	-
касі	1162	-	-
казначействі	1163	-	-
установчих банків	1165	-	-
Іноземній валюті	1165	-	-

Код

2024

1

1

0284424

Баланс

на 01 січня 2024 р.

Форма № 1-ДС

ПАСИВ	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ			
Внесений капітал	1400	8054635.00	8052970.00
Капітал у дооцінках	1410	-	-
Фінансовий результат	1420	-2454297.64	-2851565.40
Капітал у підприємствах	1430	-	-
Резерви	1440	-	-
Цільові фінансування	1450	-	-
Усього за розділом I	1496	5600337.36	5201404.60
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ			
Довгострокові зобов'язання:	1500	-	-
за цінними паперами	1510	-	-
за кредитами	1520	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1530	-	-
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1540	-	-
Поточні зобов'язання:	1545	-	-
за платежами до бюджету	1550	-	-
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1555	-	-
за одержаними авансами	1560	-	-
за розрахунками з оплати праці	1565	-	-
за розрахунками із соціального страхування	1570	-	-
за внутрішніми розрахунками	1575	-	-
Інші поточні зобов'язання	1596	-	-
Усього за розділом II	1600	-	-
III. ЗАВЕЗПЕЧЕННЯ			
Усього за розділом III	1700	-	-
IV. ДОХОДИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ			
Баланс	1800	5600337.36	5201404.60

Керівник (посадова особа)

Головний бухгалтер (спеціаліст,
на якого покладено виконання
обов'язків бухгалтерської служби)

Іванченко О. Д.

Ждак О. І.

Додаток 1
до Наказу про затвердження (підпису)
затвердження форм бухгалтерських звітів
101 Подання фінансової звітності

Дати (рік, місяць, число)

Коди

Установа аграрний ліцей"
Територія
Організаційно-правова форма господарств державна
Орган державного управління
Вид економічної діяльності

за ЄДРПОУ	2025	1	1
за КОД	02844224		
за КСР			
за КОД			
за КСР			

Остання сторінка
Примітки: Рік

БАЛАНС
на 01 січня 2025 р.

Форма № 1-ДС

АКТИВ	1	2	3	4
I. НЕФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Основні засоби:	1000	5201404.80	4754084.34	
первісна вартість	1001	22392246.36	22328391.86	
знос	1002	17190841.76	17574327.52	
Інвестиційна нерухомість:	1010	-	-	
первісна вартість	1011	-	-	
знос	1012	-	-	
Нематеріальні активи:	1020	-	-	
первісна вартість	1021	-	-	
накопичена амортизація	1022	-	-	
Незавершені капітальні інвестиції	1030	-	-	
Довгострокові біопотінні активи:	1040	-	-	
первісна вартість	1041	-	-	
знос	1042	-	-	
Залишки:	1050	-	-	
Виробництво	1060	-	-	
Поточні біопотінні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1096	5201404.80	4754084.34	
II. ФІНАНСОВІ АКТИВИ				
Довгострокова дебіторська заборгованість	1100	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1110	-	-	
Поточна дебіторська заборгованість:	1120	-	-	
за розрахунками з бюджетом	1125	-	-	
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1130	-	-	
за наданими кредитами	1135	-	-	
за виданими авансами	1140	-	-	
за розрахунками із соціального страхування	1145	-	-	
за внутрішніми розрахунками	1150	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	-	-	
Поточні фінансові інвестиції	-	-	-	
Грошові кошти та їх еквіваленти, розпорядництво бюджетних коштів та державних цільових фондів у:	1160	-	-	
національній валюті, у тому числі в:	1161	-	-	
валю	1162	-	-	
казначействі	1163	-	-	
установах банків	1164	-	-	
іноземній валюті	1165	-	-	

Кошти бюджетів та інших клієнтів на:	1170	-	-	-
єдиному казначейському рахунку	1175	-	-	-
рахунках в установах банків, у тому числі:	1176	-	-	-
в національній валюті	1177	-	-	-
іноземній валюті	1180	-	-	-
Інші фінансові активи	1185	-	-	-
Усього за розділом II	1200	-	-	-
III. ВИТРАТИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1300	-	-	-
БАЛАНС	1300	5201404.80	4754084.34	

ПАСИВ	1	2	3	4
I. ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ТА ФІНАНСОВИЙ РЕЗУЛЬТАТ				
Внесений капітал	1400	8052970.00	7989115.50	
Капітал у дооцінках	1410	-	-	
Фінансовий результат	1420	-2851565.40	-325051.16	
Капітал у підприємстві	1430	-	-	
Резерви	1440	-	-	
Цільове фінансування	1450	-	-	
Усього за розділом I	1495	5201404.80	4754084.34	
II. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ				
Довгострокові зобов'язання:	1500	-	-	
за цінними паперами	1510	-	-	
за кредитами	1520	-	-	
Інші довгострокові зобов'язання	1530	-	-	
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	1540	-	-	
за платежами до бюджету	1545	-	-	
за розрахунками за товари, роботи, послуги	1550	-	-	
за кредитами	1555	-	-	
за одержаними авансами	1560	-	-	
за розрахунками з оплати праці	1565	-	-	
за розрахунками із соціального страхування	1570	-	-	
за внутрішніми розрахунками	1575	-	-	
Інші поточні зобов'язання	1585	-	-	
Усього за розділом II	1600	-	-	
III. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	1700	-	-	
IV. ДОХОДИ МАЙБУТНІХ ПЕРІОДІВ	1800	5201404.80	4754084.34	
БАЛАНС	1800	5201404.80	4754084.34	

Керівник (посадова особа) / Іванченко О. Д. /
Головний бухгалтер (спеціаліст, на якого покладено виконання обов'язків бухгалтерської служби) / Жидак О. І. /

I. Основні засоби

Інші основні засоби	Код рахунка	Залишок на початок року		Перевірка (визначка +, у відсотках)		Вибуття за звітний рік		Найділише за рік		Зменшення/збільшення корисності	Нарахування амортизації за звітний рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		Діагностика корисного використання	
		нерівняна (перевірена) вартість	знос	нерівняна (перевірена) вартість	знос	нерівняна (перевірена) вартість	знос	нерівняна (перевірена) вартість	знос			нерівняна (перевірена) вартість	знос	нерівняна (перевірена) вартість	знос	всі	до
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Інвестиційна нерухомість	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Земельні ділянки	020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будівля, споруди та інвентаризовані	040	21 505 106	16 210 544	-	-	-	-	-	-	-	415 500	-	209 016	21 505 106	16 820 060	22	30
Інструменти	050	471 838	661 003	-	-	21 364	21 364	-	-	-	-	-	-	-	-	10	15
Машини та обладнання	060	80 178	84 833	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	7
Транспортні засоби	070	225 588	187 831	-	-	42 491	42 491	-	-	-	-	-	-	-	-	1	10
Інструменти, прилади, інвентар	080	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
Тварини та біологічні насадження	090	43 451	43 451	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші основні засоби	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Матеріальні активи	110	47 608	-	-	-	-	-	-	-	-	23 804	-	-	47 608	23 804	1	5
Зобов'язання	120	18 428	1 178	-	-	-	-	-	-	-	8 056	-	-	-	9 214	1	5
Матеріальні необоротні активи	130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Витрати, пов'язані з придбанням	140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Витрати на поліпшення	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Витрати на експлуатацію основних засобів	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Витрати на ремонт	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Витрати на модернізацію основних засобів	180	22 392 347	17 199 842	-	-	63 855	63 855	-	-	-	447 340	-	-	22 328 392	17 574 327	-	-
Разом																	

Згідно з графіком 7

вартість основних засобів, які вилучили внаслідок:

безоплатної передачі (внутрішнього передачі)

безоплатної передачі (внутрішнього передачі)

продажу

кредитних, несплат

співання як несплат

збільшення вартості основних засобів у результаті:

придбання

Згідно з графіком 9

збільшення вартості основних засобів у результаті:

придбання

(181)	-
(182)	-
(183)	-
(184)	-
(185)	63 855
(186)	-

Примітки до річної фінансової звітності

Затверджено
Наказ Міністерства фінансів України
29 листопада 2017 року № 977

Дата (рік, місяць, число)
за СДРІОУ
за КАТОПІГ
за КОПФГ
за КОДУ
за КВЕД

КОДИ		
2025	01	01
02544224		
UA26080090000095729		
425		
11085		
85.32		

Установа
Територія
Організаційно-правова форма господарювання
Орган державного управління
Вид економічної діяльності

Державний навчальний заклад Коршівський професійний аграрний ліцей
Коршівська
Державна організація (установа, заклад)
Міністерство освіти і науки України
Професійно-технічна освіта

Одиниця виміру: грн
Періодичність: річна

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за 2024 рік

Форма №5-дс

I. Основні засоби

Групи основних засобів	Код за р.к.к.	Залишок на початок року		Переоцінка (зменшення +, збільшення -)		Вибуття за звітний рік		Найшлося за рік		Зменшення/збільшення порівняно з початком року	Нарахування амортизації за звітний рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		Дані за період порівняння	
		вартість (переоцінена)	знос	вартість (переоцінена)	знос	вартість (переоцінена)	знос	вартість (переоцінена)	знос			вартість (переоцінена)	знос	вартість (переоцінена)	знос	вартість (переоцінена)	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Нематеріальні нематеріальні	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Земельні ділянки	020	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будівлі, споруди та передавальні пристрої	040	21 500 106	16 210 544	-	-	-	-	-	-	-	415 590	-	209 016	21 262 106	16 835 060	25	30
Машини та обладнання	050	471 888	663 005	-	-	21 364	21 364	-	-	-	-	-	-191 075	450 524	450 566	10	15
Транспортні засоби	060	80 178	84 833	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-4 655	80 178	80 178	1	7
Інструменти, прилади, інвентар	070	225 588	187 831	-	-	42 491	42 491	-	-	-	-	-	-13 286	183 097	132 054	1	10
Тварини та біологічні насадження	080	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Товарні основні засоби	090	43 451	43 451	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43 451	43 451	1	12
Матеріальні фінанси	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	110	47 608	-	-	-	-	-	-	-	-	23 804	-	-	47 608	23 804	1	5
Машини і обладнання матеріальні активи	120	18 428	1 178	-	-	-	-	-	-	-	8 036	-	-	18 428	9 214	1	5
Бізнес, пов'язаний з ринком, цим та іншим	130	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Товарна сировина	140	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Необоротні матеріальні активи спеціального призначення	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Примірні ресурси	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	180	22 292 247	17 199 942	-	-	63 855	63 855	-	-	-	447 340	-	-	22 338 392	17 974 327	-	-

3 рядка 180 графі 7

вартість основних засобів, які вибули внаслідок:
безоплатної передачі (внутрішньої передачі)
безоплатної передачі (крім внутрішньої передачі)
продажу
вкрадіжки, втрати
співання як непридатні

3 рядка 180 графі 9

збільшення вартості основних засобів у результаті придбання

(181)

(182)

(183)

(184)

(185)

(186)

63 855

-

-

-

-

-

22.12.2024-09:01:17.712

22.12.2024-09:01:17.712

22.12.2024-09:01:17.712